

BİA MEDYA GÖZLEM RAPORU

NİSAN-MAYIS-HAZİRAN 2015 / TAM METİN

23 gazeteci ve 9 dağıtımçı Temmuz 2015'e cezaevinde girdi. Gazetecilerin 13'ü ve dağıtımçıların tamamı Kürt medyasında çalışıyor ve TMK ile TCK kapsamında "örgüt" bağlantılı olarak hapiste bulunuyor. Geçen yıl aynı dönemde, 23 gazeteci ve 14 dağıtımçı hapisteydi.

BİA Medya Gözlem Nisan-Mayıs-Haziran 2015 Raporu, Öldürülen gazeteciler, Gözaltılar, Saldırı, Tehdit ve Engellemeler, Soruşturmalar, Açılan / Süren Davalar, Kararlar, Hakaret, Kişilik Hakları ve Tazminat Davaları, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın sıkıntısı, Yasaklamalar, Kapatmalar, Toplatmalar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) ana başlıklarından oluşuyor.

Gazeteci Cinayetleri / Yargılama

Hrant Dink Cinayeti

Hayal'in cezası kesin: İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, Hrant Dink cinayetinin azmettiricisi olmaktan ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezası onanan Yasin Hayal'in yeniden yargılanma başvurusunu reddetti (29 Haziran).

Sorumlulara terfi: Hrant Dink cinayeti soruşturmasında İstihbarat Dairesi Başkanı Ramazan Akyürek ve İstihbarat Dairesi C Şube Müdürü Ali Fuat Yılmaz'ı aklayacak yönde rapor sunan ve haklarında meslekten ihraç talebiyle idari soruşturma açılan Mülkiye Başmüfettişleri Mustafa Üçkuyu ve Mehmet Canoğlu vali yardımcılığına terfi etti (6 Haziran).

Yılmaz'ın tutuklanması: İstanbul Nöbetçi 5. Sulh Ceza Hakimliği, eski İstanbul İstihbarat Şube Müdürü Ali Fuat Yılmaz'ı "Tasarlayarak cinayete yardım ettiği" şüphesiyle Hrant Dink cinayeti kapsamında da tutukladı (28 Mayıs).

Dink mahkemesi bekliyor: İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink cinayeti davasının 5. duruşmasında, tutuksuz sanık Osman Hayal'in fail Ogün Samast ile aynı cinayet mahallinde bulunup bulunmadığının tespiti için TÜBİTAK raporunu beklemeye karar verdi. Yargıtay'ın bozma kararı sonrası yakalama kararı çıkarılan sanık Ahmet İskender hala bulunamadı. Mahkeme, avukat Hakan Bakırcıoğlu'nun dönemin Trabzon Jandarma Alay Komutanı Ali Öz'ün ana davadan yargılanması talebiyle ilgili "Daha önce reddettik, yeni karara gerek yok" şeklinde karar verdi. Davaya 3 Eylül'de devam edilecek (28 Nisan).

Polislere tahliye yok: İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliği, Hrant Dink cinayetini önlemedikleri gerekçesiyle tutuklanan eski Trabzon İstihbarat Şube Müdür Yardımcısı Ercan Demir, polis Muhittin Zenit ve Özkan Mumcu'nun tahliye taleplerini "suikastı sakladıkları" gerekçesiyle reddetti (20 Nisan).

Bombalı saldırıya soruşturma: İstanbul Kağıthane’de bulunan Adımlar dergisine yönelik 25 Mart’ta düzenlenen bombalı saldırıyla ilgili soruşturma sürüyor. Saldırıda, dergi yazarı Ünsal Zor’un ölmüş, yayın yönetmeni Ali Osman Zor ve dergi yazarı Cüneyt Karan da yaralanmıştı (30 Haziran).

Gazete dağıtımıcısı Kadri Bağdu cinayeti

Terör savcısı bakacak: Adana’da Gündem ve Azadiya Welat gazetelerinin dağıtımıcısı Kadri Bağdu’nun 14 Ekim 2014’te sokak ortasında ensesinden öldürülmesiyle ilgili soruşturma dosyası, Adana Terörle Mücadele Savcılığına gönderildi. Şüphelerin yoğunlaştığı E.G. ve T.G’nin IŞİD saflarına katıldığı ileri sürülüyor (26 Haziran).

Cihan Hayırsevener Cinayeti

İki yıldır Yargıtay bekleniyor: Güney Marmara’da Yaşam gazetesi yayın yönetmeni Cihan Hayırsevener’in 18 Aralık 2009’da öldürülmesiyle ilgili dava iki yıldır Yargıtay kararını bekliyor. İstanbul 10. Özel Görevli Ağır Ceza Mahkemesi, 1 Ağustos 2013’te, tutuklu sanık İhsan Kuruoğlu’nu cinayeti azmettirmekten 17 yıla, silahlı suç örgütü kurmak’ ve ihaleye fesat karıştırmaktan da 10 yıl hapse mahkum etmişti.

Musa Anter Cinayeti

Anter davası: Diyarbakır ve çevresinde JİTEM’in işlediği iddiasıyla Musa Anter ve 25 cinayete dair beşi firarî 16 kişi hakkında açılan JİTEM Davası’na Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nde devam edildi. Mahkeme, hakkında yakalama kararı olan Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım için kırmızı bültenle arama kararı çıkarılmasına karar verdi. Tek tutuklu sanık itirafçı Hamit Yıldırım’ın tahliye talebi reddedildi (14 Mayıs 2015).

Hapis Gazeteciler

(Değerlendirmeye, gazetecilik faaliyeti kapsamında veya Türk Ceza Kanunu veya Terörle Mücadele Kanunu kapsamında tutuklu bulunan gazeteciler/medya çalışanları alınıyor)

23 gazeteci ve 9 dağıtımçı Temmuz 2015’e cezaevinde girdi. Gazetecilerin 13’ü ve dağıtımçıların tamamı Kürt medyasında çalışıyor ve TMK ile TCK kapsamında “örgüt” bağlantılı olarak hapiste bulunuyor. Geçen yıl aynı dönemde, 23 gazeteci ve 14 dağıtımçı hapisteydi.

Rapor döneminde Milat gazetesi yazarı **Yakup Köse**, Özgür Halk Dergisi editörü **Sebahattin Sumeli** ve Cumhurbaşkanı Erdoğan’a hakareten 31 Mayıs’ta tutuklanan Türk Solu gazetesi yazarı **Gökçe Fırat Çulhaoğlu** tahliye oldu.

Hapisteki 23 gazeteciden 13’ü 'Kürdistan Topluluklar Birliği-Türkiye' (KCK), 'PKK' ve 'DYG'; 1'i ' Maoist Komünist Partisi'; 1'i 'Marksist Leninist Komünist Partisi' (MLKP); 2’si 'Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi' (DHKP-C); 1'i 'Direniş Hareketi', 1'i 'Türkiye Komünist Emek Partisi/Leninist' (TKEP/L), 1'i "Paralel örgüt", 1'i gizli belgeleri kullanma davalarından hapiste. Biri de üç örgüte birden üye

olmaktan (Ergenekon Örgütü Mersin Teşkilatı, Türk İntikam Birliği Teşkilatı ve İç Örgüt) yargılandı. 1'i "örgüt üyeliği"nden soruşturma geçiriyor.

23 gazeteciden 18'i hükümlü, birinin davası sürüyor; dördü soruşturma geçiriyor.

Azadiya Welat gazetesinden beş gazeteci hapiste; tamamı hükümlü; Dicle Haber Ajansı'ndan (DİHA) iki gazeteci hapiste; biri eski çalışan biri hükümlü. Özgür Halk dergisinden üç gazeteci hapiste ve hükümlü; bir Radyo Dünya yetkilisi, bir Hevi Jine dergisi yetkilisi, bir Yeni Özgür Politika/Özgür Gündem gazetelerinin yazarı hükümlü.

KCK - PKK - DYG / Hükümlüler: **Ali Konar** (Azadiya Welat Elazığ temsilcisi/ 7 yıl 6 ay), **Ferhat Çiftçi** (Azadiya Welat Antep temsilcisi/ 22 yıl, 8 ay), **Hamit Dilbahar/Duman** (Azadiya Welat yazarı/ 16 yıl), **Kamuran Sunbat** (DİHA Çukurova eski muhabiri/ 11 yıl, 11 ay), **Kenan Karavil** (Radyo Dünya Yönetmeni/19 yıl, 9 ay), **Nuri Yeşil** (Azadiya Welat Tunceli temsilcisi/ 1 yıl, 7 ay), **Sevcan Atak** (Özgür Halk dergisi editörü/ 7 yıl, 6 ay), **Seyithan Akyüz** (Azadiya Welat Adana temsilcisi/ 22 yıl, 6 ay), **Şahabettin Demir** (DİHA Van muhabiri/ 4 yıl), **Mikail Barut** (Özgür Halk dergisi editörü/ 7 yıl 6 ay), **Yılmaz Kahraman** (Özgür Halk dergisi editörü/10 yıl), **Gurbet Çakar** (Hevi Jine dergisi yazı işleri müdürü/7 yıl 6 ay), **Özgür Amed** (Yeni Özgür Politika ve Özgür Gündem gazeteleri yazarı/3 yıl 1 ay 15 gün).

DHKP-C/Hükümlü: **Mustafa Gök** (Emek ve Adalet dergisi Ankara temsilcisi - ömür boyu hapis).

DHKP-C / Soruşturma aşamasında: **Tahsin Sağaltıcı** (Yürüyüş dergisi muhabiri)

MKP / Hükümlüler: **Erdal Süsem** (Eylül Hapishane dergisi editörü - ömür boyu hapis)

MLKP / Hükümlüler: **Hatice Duman** (Atılım Dergisi sahibi ve yazı işleri müdürü - ömür boyu hapis).

Direniş/ Hükümlü: **Erol Zavar** (Odak dergisi yazı işleri müdürü).

Ergenekon Mersin/ Türkiye İntikam Birliği Teşkilatı (TİBT) ve İç Örgüt: **Mikdat Algül** (Mezitli FM genel yayın yönetmeni): 65 yıl ceza aldı, dosyası Yargıtay'da. "Cemaat" yargıçlarını şikayet ettikten sonra Ankara Sincan Cezaevi'ne nakledildi. Şikayeti hala sonuçsuz.

TKEP/L / Hükümlü: **Sami Tunca** (Yeni Evrede Mücadele Birliği Dergisi yazı işleri müdürü)

"Paralel darbeci örgüt" yöneticiliği/tutuklu: **Hidayet Karaca** (Samanyolu Yayın Grubu başkanı)

"Devletin gizli kalması gereken belgelerini tahrip etme/kullanma"/tutuklu: **Mehmet Baransu** (Taraf gazetesi muhabiri ve yazarı)

Örgüt üyeliği/tutuklu: **Ufuk Erhan** (Gelecek gazetesi çalışanı)

Dağıtımçılar-çalışanlar

9 dağıtımçı ve çalışanın tamamı 'KCK-PKK-DYG' davalarından cezaevinde bulunuyor. Dağıtımçıların 8'i hükümlü, 1'i yargılanıyor.

KCK-PKK-DYG / Hükümlüler: **Cengiz Doğan** (Fırat Dağıtım - Azadiya Welat Nusaybin çalışanı/ 3 yıl, 7 ay), **Mikail Çağrı** (Azadiya Welat Diyarbakır dağıtımçısı/ ömür boyu hapis), **Sibel Mustafaoğlu** (Fırat Dağıtım Antep çalışanı/ 21 yıl, 6 ay), **Veysi Arancak** (Fırat Dağıtım İstanbul çalışanı/ 9 yıl, 8 ay, 15

gün), **Salman Akpınar** (Fırat dağıtım çalışanı/ İki kez müebbet ve 7 yıl 8 ay), **Neval Aydın** (Azadiya Welat Adana dağıtımıcısı/ 7 yıl, 6 ay), **Mevlüt Ayağ** (Fırat Dağıtım Batman çalışanı/ 7 yıl 6 ay), **Baran Karadağ**(Azadiya Welat Erdiş Dağıtımıcısı/ 7 yıl 6 ay).

KCK-PKK-DYG / Yargılananlar: Mehmet Emin (Azadiya Welat Diyarbakır çalışanı).

Tutuklamalar

Sağaltıcı tutuklandı: Yürüyüş Dergisi muhabiri Tahsin Sağaltıcı, 3 Haziran'da dergi bürosu ve Ozan Yayıncılık'a yapılan baskında gözaltına alındı, tutuklandı (7 Haziran).

Erhan tutuklandı: Gelecek gazetesi ile SDP'ye yaptığı baskında "örgüt üyeliği" ve "patlayıcı madde bulundurma" şüphesiyle gözaltına alınan Gelecek gazetesi çalışanı Ufuk Erhan tutuklandı (30 Mayıs).

Tahliyeler

Çulhaoğlu'ya tahliye: Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret iddiasıyla 31 Mayıs'ta tutuklanan Türk Solu gazetesi yazarı Gökçe Fırat Çulhaoğlu İstanbul 2. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla Metris Cezaevi'nden tahliye edildi (18 Haziran).

Köse'ye tahliye: 14 yıl önce İBDA-C üyeliğinden Bandırma Cezaevi'nde tutulurken güvenlik kuvvetlerine direndiği gerekçesiyle verilen 7 yıl hapis cezası Yargıtay tarafından onanan ve 15 Aralık 2014'te cezaevine gönderilen gazeteci Yakup Köse cezaevinde fazla geçirdiği günler cezasından düşürülerek tahliye edildi (25 Mayıs).

Sumeli'ye tahliye: Özgür Halk Dergisi editörü Sebahattin Sumeli, "örgüt üyeliği"nden tutuklu yargılandığı davada Yargıtay'ın kararı üzerine tahliye edildi. Tutuksuz yargılanıyor (10 Nisan).

Gözaltılar

Nisan-Haziran 2015'te, toplam 30 gazeteci ve medya çalışanı gözaltına alındı; ikisi gözaltı girişimi yaşadı. 2014'ün aynı döneminde dokuz gazeteci gözaltına alınmıştı.

Gözaltı girişimi: Polis, 13. İstanbul Onur Yürüyüşünü izlemeye çalışan bianet Kadın ve LGBTİ editörü Çiçek Tahaoglu ile Kaos GL editörü Yıldız Tar'ı gözaltına almaya çalıştı (28 Haziran).

Dört haberciye sınırışı: Suriye'den Türkiye'ye kaçak yollarla geçmeye çalıştıkları iddiasıyla 18 Haziran'da Urfa Mürşitpınar'da gözaltına alınan İtalya İl Manifesto gazetesinden Giuseppe Acconcia ve Fransız Le Figaro gazetesinden Samuel Forey, İtalya RAI kanalından V.P. ve R.C sınırışı edildi (20 Haziran).

Beş gözaltı: Urfa Valisi İzzettin Küçük Akçakale ziyaretinde gazetecilerin sorduğu soruya kızınca Evrensel ve Hayat TV'den Hasan Akbaş, Cumhuriyet'ten Pınar Ögünç, Die Welt'ten Deniz Yücel ile Gamze Topçu ve Onur Burçak Belli kimlik kontrolü için gözaltına alındı (16 Haziran).

Kılınç'a gözaltı: Diyarbakır'da Özgür Gazeteciler Cemiyeti (ÖGC) Yönetim Kurulu üyesi gazeteci Ozan Kılınç Yurtsever Demokratik Gençlik Hareketi soruşturması kapsamında evinden gözaltına alındı; dört gün gözaltında kaldıktan sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı (11 Haziran).

Baskın ve 5 gözaltı: İstanbul'da polis Yürüyüş Dergisi ile Ozan Yayıncılık'a baskın yaptı; dergi muhabir ve çalışanları Tahsin Sağaltıcı, Cansu Güneş Seferoğlu, Ümit Çimen, Mustafa Doğru ve Ufuk Alım Çalimlı'yı gözaltına aldı (3 Haziran).

Beş gözaltı: Polis, Gelecek gazetesi ile SDP'ye baskında BirGün muhabiri Onur Öncü, Gelecek gazetesi çalışanları Ezgin Aydın ve Ufuk Erhan ile gazete yazarları İmge Tabakçı ve Sera Yelözer'i "patlayıcı madde bulundurmak" şüphesiyle gözaltına aldı (26 Mayıs).

Altıntaş'a gözaltı: Bursa'da Metal İşçileri Birliği'ne (MİB) 20 Mayıs'ta düzenlenen operasyonla dört gün gözaltında kalan ve tutuklanma istemiyle mahkemeye sevk edilen Kızıl Bayrak yazı işleri müdürü Tayfun Altıntaş serbest bırakıldı (24 Mayıs).

İki haberciye gözaltı: Star Wars filminin yeni fragmanının yanına girmesinden önce Darth Vader maskesiyle sokakta haber hazırlayan Beyaz TV ekibinden Gençay Ünal ile kameraman Tansel Yılmaz gözaltına alındı (8 Mayıs).

Dört haberciye sınırda gözaltı: Almanyalı serbest foto-muhabiri Robin Hinsch, Brezilyalı haberci Gabriel Chaim, ABD'li gazeteci Elizabeth Chappell ile foto-muhabiri Barbaros Kayan, Suriye sınırını yasadışı yollardan geçtiği gerekçesiyle Urfa'da gözaltına alındı. Kayan 6 Mayıs'ta 3 bin TL adli para cezası ödeyerek serbest kaldı (5 Mayıs).

1 Mayıs gözaltısı: İstanbul Okmeydanı'nda 1 Mayıs gösterilerini izleyen Atılım gazetesi Yazı İşleri Müdürü Mehmet Ali Genç gözaltına alındı (1 Mayıs).

Yücel'e gözaltı: Aydınlik gazetesi eski Genel Yayın Yönetmeni İlker Yücel, 7 Temmuz 2014 tarihli "MİT'ten IŞİD'e paralı asker" haberine eski Başbakan Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla açılan davada ifade vermediği gerekçesiyle Atatürk Havalimanı'nda gözaltına alındı (18 Nisan).

Kuray'a gözaltı: ANF Ajansı muhabiri Zeynep Kuray, babası Sarp Kuray'ı cezaevinde ziyaret ettikten sonra bir haberden dolayı yargılandığı davada ifade vermediği gerekçesiyle Yüksekova Mahkemesi'nin verdiği zorla getirme kararı üzerine gözaltına alındı (15 Nisan).

Saldırı, Tehdit ve Engellemeler

Nisan-Haziran 2015 döneminde 18 gazeteci, 1 yazar ve 1 medya aracı saldırıya uğradı, 1 sözlü saldırı yaşandı. 7 gazeteci, 1 sosyal medya aktivisti ve 5 gazete veya dergi tehdit edildi; 2014'ün aynı döneminde 54 gazeteci, 1 yerel gazete saldırı yaşamıştı.

Kaos GL sitesine saldırı: Kaos GL haber sitesi, İstanbul LGBTİ Onur Yürüyüşü'yle eşzamanlı olarak siber saldırıya uğradı. dDoS saldırısı yayını saatlerce aksattı (28 Haziran).

İki gazeteciye plastik mermi: İstanbul'da 13. Onur Yürüyüşünü izlemeye çalışan Sendika.Org muhabiri Murat Karadeniz polisin attığı plastik mermi nedeniyle kaşından, Halkın Sesi Gazetesi muhabiri Mahmut Kurtoğlu de gözünden yaralandı. İki haberci hastaneye kaldırıldı (28 Haziran).

Özdemir hedefte: Gazeteci Cüneyt Özdemir, Cumhurbaşkanlığı Sarayı'ndaki iftar yemeğiyle ilgili yaptığı haberler sonrası AKP'ye yakın bazı Twitter kullanıcılarınca hedef yapıldı. Gazeteci, AKP 25. Dönem Milletvekili adayı Muharrem Baltacı ile yaptığı telefon görüşmesinin kayda alındığını da söyleyerek şikayetçi olacağını bildirdi (25 Haziran).

NTV Tweet hacklendi: NTV'nin twitter resmi sayfasında "Türkçe bilmeyen HDP milletvekili Feleknas Uca böyle yemin etti" haberi verildikten sonra twitter sayfasının ismi "Türkçe bilmeyen HNTV" olarak değiştirildi (23 Haziran).

Taş'a tehdit: Twitter üzerinden Hükümeti ve Başbakan Ahmet Davutoğlu'nu eleştiren Atilla Taş, "Bu işe son vermediğin taktirde kızını infaz edicez" sözleriyle tehdit edildi (18 Haziran).

İki haberciye ölüm tehdidi: Urfa'nın Akçakale Sınır Kapısı'nda DİHA Ajansı ve Evrensel gazetesi muhabirlerini IŞİD'li olduğu belirtilen bir grup "akıllı olmazsanız kafanızı keseriz" sözleriyle tehdit etti (18 Haziran).

Saldırı ve şikayet: Iğdır'dan gazeteci Uğur Demir, "25 bin oy almayı hedefliyordunuz, 3 bin oy aldınız" sözleriyle soru sorduğu CHP milletvekili adayı Adil Aşırım'ın saldırısına uğradığı gerekçesiyle şikayetçi olduğunu açıkladı (10 Haziran).

Uca'ya tehdit: AKP Antalya Muratpaşa İlçe Başkanı İsmet Senekci, Twitter üzerinden "Hepimiz Kaç-AK saray acilen boşaltılın diyoruz" diye yazan gazeteci Metin Uca'ya "Erken havlıyorsun Bak ortalık it çakal dolu seni yerler kertenez" diye cevap verdi (10 Haziran).

Üç gazeteciye saldırı: Diyarbakır'da İhya-Der Başkanı Aytaç Baran'ın öldürülmesinden sonra çıkan olayları izleyen DHA muhabiri Canan Altıntaş ile kameraman Serdar Sunar ve İHA muhabiri Burak Emek taşlı ve palalı saldırıda yaralandı (9 Haziran).

Bulut'tan tehdit: Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Yiğit Bulut, A Haber'de Doğan Grubu'na ve Hürriyet gazetesine saldırıda bulundu; "Benim oyuma tecavüz edeceksin, benim irademe tecavüz edeceksin, beni yok sayacaksın, beni iğdiş edeceksin, ben de onu yiyeceğim ertesi sabah gidip tekrar senin gazeteni alacağım. O matbaayı başında parçalarım ben senin vatandaş olarak" dedi (4 Haziran).

Dergiye polis baskını: İstanbul'da polis Yürüyüş Dergisi ile Ozan Yayıncılık'a baskın yaptı, dergi bürosuna kapıdan değil duvarı delerek girdi (3 Haziran).

Dergiye silahlı baskın: Politika Dergisi kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğradı. Silahla tehdit edilen yayın kurulu üyesi Ayla Boran saldırganların polis olduğunu tahmin ediyor. Dergi bürosu dağıtıldı (3 Haziran).

Davutoğlu'ndan yine tehdit: Başbakan Davutoğlu, "Üç parti bir araya geliyor. Onlara bir üç daha eklendi. Pensilvanya, Kandil, MİT TIR'larını ifşa eden, casusluk yapan, kendini Atatürk'ün gazetesi olarak niteleyen gazete [Cumhuriyet]. Şimdi Kandil'le röportaj yapmış. Bizi tehdit ediyor" dedi (2 Haziran).

Erdoğan'dan Dündar'a tehdit: Cumhurbaşkanı Erdoğan, Can Dündar'ı "MİT'e yönelik atılan o iftiralar bir ajan bir casusluk faaliyetidir ve bu gazete de bunların arasına girmiştir. Avukatlarıma talimatı verdim hemen davayı açtım. Burada hakikaten samimi dürüst olan, onlara verdiğimiz eğitimi çok samimi olarak açıklarlar. Bu haberi yapan kişi bunun bedelini ağır ödeyecek öyle bırakmam onu..." sözleriyle tehdit etti (1 Haziran).

Başbakan'dan tehdit: Başbakan, "Bu paralelcilerin gazetesi HDP'yi manşet yapmış. Bir de DHKP-C eklendi bunlara. Paralelciler HDP'yle, ulusalcılar Kandil'le, HDP'liler DHKP-C ile iş tutuyor. Görüyor musunuz tezgâhı? Topu gelse bize güçleri yetmez. Yiğitliği bu namertlere öğreteceğiz" dedi (Kırıkkale ve Ankara mitingleri, 1 Haziran).

Demishevich'e şiddet: T24 muhabiri Michelle Demishevich, Cumhurbaşkanı'nın kızı Sümeyye Erdoğan'ın Belçika Başkonsolosluğu önündeki açıklamasını izlerken sivil polisten şiddet gördü. Meslektaşlarının kayıtsızlığını eleştiren haberci şikayetçi oldu (1 Haziran).

Fahri Hemşehrilik Beratı iptal: New York Times gazetesinin Pulitzer Ödüllü yazarı Stephen Kinzer'e Gaziantep'te verilecek "Fahri Hemşehrilik Beratı", Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı eleştiren yazısı nedeniyle son anda iptal edildi (27 Mayıs).

Dergi bürosuna baskın: Polis, Demokratik Haklar Federasyonu'na yönelik operasyon çerçevesinde Halkın Günlüğü gazetesi ve HDP İstanbul milletvekili adayı Erdal Ataş'a ait bilgisayar, kamera ve disklere el koydu (27 Mayıs).

Taraf'a dördüncü inceleme: İki yılda gazete hesaplarına yönelik üç ayrı vergi incelemesi yapıldığını duyuran Taraf gazetesi yetkilileri, 5 Haziran günü Vergi İdaresi Başkanlığı'na çağrıldı (25 Mayıs).

Muhabire silahlı tehdit: JINHA muhabiri Zeynep Akın, Batman'da iki kişinin silahlı tehdidinde maruz kaldığı gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu (20 Mayıs).

Erdoğan'a saldırı iddiası: MHP'li Meral Akşener'le ilgili kaset olduğunu ileri süren Yeni Akit gazetesi yazarı Latif Erdoğan, Beşiktaş'ta bir televizyon programına katılmak üzere geldiği binanın asansöründe iki gencin saldırısına uğradığını söyledi (20 Mayıs).

Sitesi hack'lendi: Gazeteci Latif Erdoğan'ın Twitter hesabı, MHP İstanbul Milletvekili Meral Akşener'in "kaseti" bulunduğu dair sarf ettiği sözlerinden sonra hack'lendi (18 Mayıs).

Vekilden haberciye saldırı: Denizli'de gazeteci İbrahim İmamoğlu, MHP Genel Başkan Yardımcısı ve Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan'ın hakaret ve saldırısına uğradığı gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu (13 Mayıs).

İki haberciye saldırı: Bursa'da metal işçilerinin direnişini izleyen Kızıl Bayrak Gazetesi yazı işleri müdürü Tayfun Altıntaş ile muhabiri Ersin Özdemir saldırıya uğradı (5 Mayıs).

Beş saldırı, 1 gözaltı: 1 Mayıs'ta görev yapan yedi haberci saldırıya uğradı, biri gözaltına alındı: Foto muhabiri Erhan Demirtaş ve ETHA muhabiri Ece Şimşek, Okmeydanı'nda polisin sıktığı plastik merminin hedefi oldu, yaralandı. Habertürk muhabiri Gökay Uslanmaz, Şişli'de polisin attığı plastik mermiyle yüzünden yaralandı. Yazar Emrah Serbes Beşiktaş'ta elinden, yüzünden ve başından plastik mermiyle vuruldu. Beşiktaş'ta İleri Haber sitesi muhabiri Süha Küçük basın kartını göstermesine rağmen polisçe darp edildi (1 Mayıs).

Polis şefinden iki gazeteciye darp: Aksaray Emniyet Müdür Yardımcısı Ömer Parlıtı, 1 Mayıs gösterilerini izleyen İHA muhabiri Yasin Can ve DHA muhabiri Hasan Bölükbaş'ını telsizle darp etti; Kapadokya Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Mahmut Eski'e de hakaret etti (1 Mayıs).

Agos'a tehdit: Ermeni soykırımının 100. Yılında Milliyetçi Türkiye Partisi ve Turan Ocakları, Agos gazetesi önüne siyah çelenk bıraktı; "Yurtta sulh yoksa cihanda sulh bırakmayacağız" sloganı attı (24 Nisan).

Twitter hesabına sabotaj: Kendilerine BortecineTİMTR adını veren grup, HDP milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in Twitter hesabını hackledi; hesaba ırkçı mesaj bıraktı (22 Nisan).

Suriyeli gazeteciye sınır dışı: İçişleri Bakanlığı'nca "persona non grata" (istenmeyen kişi) ilan edilen Suriyeli gazeteci Barzan İso, eşiyile birlikte geldiği İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'ndan ülkeye sokulmadı (20 Nisan).

Cumhuriyet hedefte: Milli Eğitim Bakanlığı, "Bilal'in Hedefine Bir Yılda Varıldı" haberine yer veren Cumhuriyet gazetesi ve muhabiri Sinan Tartanoğlu'nu karalama kampanyası yürütmekle suçladı; "Muhabirlerini kamuoyuna deşifre etmeye devam edeceğiz" (14 Nisan).

Gazeteye tehdit: Çerkezköy Havadis gazetesinde çıkan bir haberi beğenmeyen AKP İlçe Başkanı Abdullah Öge, gazete yöneticisine “Sana bir daha haber yazdırmam, seninle görüşeceğiz” şeklinde tehditler savurdu (5 Nisan).

Gazeteciye sınırışı: Der Spiegel foto muhabiri Andy Spyra iş nedeniyle Türkiye’ye geldiği sırada Atatürk Havalimanı’ndan sınır dışı edildi (1 Nisan).

Soruşturmalar, Açılan / Süren Davalar, Kararlar

Nisan-Haziran 2015 döneminde 4 gazeteci TMK uyarınca 127 yıl 1 ay hapis istemiyle yargılanıyordu; bunlardan Hollandalı Frederike Geerdink beraat etse de karar temyiz edildiğinden yargılanmaya devam edecek. 12 gazeteci, 7 gazete ve 4 sosyal medya kullanıcısı hakkında TMK’dan yeni soruşturma açıldı veya suç duyuruları yapıldı.

5 gazeteci ve bir haber sitesine “hakaret”e dair ceza davaları kapsamında toplam bin 740 TL’i ertelemeli olmak üzere toplam 24 bin 630 TL adli para cezası verildi; 8 gazeteci halen yargılanıyor. Ayrıca, 3’ü beraat etti, 3’üne de yeni dava açıldı veya şikayet yapıldı.

KCK Basın davasından 46 medya çalışanı “örgüt üyeliği”nden toplam 460 yıl hapis, Odatv davasından 10 gazetecinin “örgüte yardım”dan 30 yıl hapis istemiyle yargılanıyor. 2 gazeteci “dini değerleri aşağılamak” iddiasıyla yargılanacak. 3 gazeteciye “gizliliği ihlal ve yargıyı etkilemeye teşebbüs”ten yargılanıyor, 2 gazeteci ve 1 mizah dergisi için “kin ve düşmanlığa tahrik”ten yeni şikayetler yapıldı.

Bu dönemde 7 gazeteci hakkında “casusluk”, “devletin güvenliğine dair belge yayınlamak”, örgüt üyeliği”, “kin ve düşmanlığa tahrik” ve “özel yaşamın gizliliği” gerekçeleriyle soruşturma açıldı.

Baransu’ya ikinci tutuklama yok: İstanbul Anadolu 3. Sulh Ceza Hakimliği, 2011’de Roboski Katliamına dair haberlerden soruşturma geçiren Taraf gazetesi muhabiri Mehmet Baransu’nun “Devletin güvenliği ve siyasal yararlarına ilişkin gizli kalması gereken bilgileri açıklama” ve “Devletin güvenliğine ilişkin gizli belgeleri temin etme” şüphesiyle tutuklanmasını reddetti. Baransu, Balyoz haberleri nedeniyle dört aydır tutuklu (30 Haziran).

Üç haberciye dava: Türkiye Halk Bankası eski müdürü Süleyman Aslan’ın da tutuklandığı 17 Aralık 2013 yolsuzluk operasyonuna dair yayınlar nedeniyle Taraf gazetesi adliye muhabiri Aysun Yazıcı, sorumlu müdür Murat Şevki Çoban ve Ankara temsilcisi Hüseyin Özay’ın 8,5 yıl hapis istemiyle yargılanmasına devam ediliyor. “Soruşturmanın gizliliğini ihlal” ve “adil yargılamaya etkileme” iddiasıyla açılan dava, 20 Ekim’de (26 Haziran).

Yazıcı’ya beraat: 17 Aralık yolsuzluk operasyonlarını yürüten Emniyet müdürü Yakup Saygılı’nın ifadesini haberleştirdiği gerekçesiyle Taraf gazetesi muhabiri Aysun Yazıcı hakkında “gizliliği ihlal”den açılan dava beraatla bitti (25 Haziran).

İki haberciye “PKK” soruşturması: Fırat Haber Ajansı (ANF) Van Muhabiri Oktay Candemir ve DİHA Muhabiri Hakan Yılmaz, “ROJ TV muhabiri olmak, PKK üyesi olmak ve örgüt propagandası yapmak”

şüphesiyle açılan soruşturma kapsamında Van Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesinde ifade verdi (22 Haziran).

Polat'a "PKK" soruşturması: Günlük Evrensel gazetesi yayın yönetmeni Fatih Polat, "Roj TV muhabirliği yapmak", "Silahlı terör örgütüne üye olmak ve "silahlı terör örgütü propagandası yapmak" suçlamalarıyla Ankara'da yedi yıl önce başlatılan bir soruşturmadan İstanbul'da ifade verdi (19 Haziran).

Saymaz ve Doğan'a soruşturma: Bakırköy Başsavcılığı, "Gözaltına direnince önce gaz, sonra kurşun yedi" haberiyle ilgili radikal.com.tr sitesi muhabiri İsmail Saymaz ve sorumlu müdür İzzet Doğan hakkında "yargı görevi yapanı etkileme"ve "özel hayatın gizliliğini ihlal" şüphesiyle soruşturma açtı. Saymaz, İranlı kaçakçı Senar Khaledi'nin öldürülmesine dair "Sınırdaki kaçakçı ölümünde yalancı tanık belgesi" haberi nedeniyle de soruşturma geçiriyor (18 Haziran).

Altı haberciye TMK soruşturması: Savcı Mehmet Selim Kiraz'ın öldürüldüğü gün Twitter'daki paylaşımları nedeniyle gazeteciler Mirgün Cabas, Banu Güven, Ceyda Karan, Asım Yıldırım, Emre Uslu, Önder Aytaç, oyuncular Barış Atay ve Pelin Batu, şarkıcı Ferhat Tunç ile yorumcu Koray Çalışkan hakkında "örgüt propagandası" şüphesiyle soruşturma açıldı. Bir kısım şüpheliler savcı Umut Tepe'ye ifade verdi (18 Haziran).

Odatv bilirkişiye kaldı: İstanbul 18. Ağır Ceza Mahkemesi, 10 gazetecinin tutuksuz yargılandığı Odatv davasında, Ergenekon örgütüne destek vermekle suçlanmasına dayanak oluşturan ve virüs yoluyla bilgisayarlarına yerleştirildiği öne sürülen dijital dosyaların İTÜ Mühendislik Fakültesi Bilgisayar uzmanı bilirkişilerince incelenmesine karar verdi. Dava 13 Kasım'a kaldı (12 Haziran).

Baskın davası başladı: İstanbul Anadolu 63. Asliye Ceza Mahkemesi, 30 Mart 2014 yerel seçimleri sonrası Samanyolu Yayın Grubu (STV) binasını kuşatıp hakaretlerde bulunulmasıyla ilgili davada sanıkların zorla getirilmesine karar verdi. Dava 25 Kasım'da sürecek (10 Haziran).

Demokratik Ulus'a 18 dava: Demokratik Ulus gazetesi sorumlu yazı işleri müdürü Arafat Dayan'ın TMK'nun "Bölücülük propagandası" ile ilgili 7/2 maddesine muhalefetten yeni açılan 18 dava kapsamında yargılanmasına devam etti (9 Haziran).

Baransu ve Çoban yargılanıyor: Anadolu 10. Ağır Ceza Mahkemesi, 28 Kasım 2013'te Taraf gazetesinde çıkan "Gülen'i Bitirme Kararı 2004'te MGK'da Alındı" manşeti nedeniyle muhabir Mehmet Baransu ve sorumlu yazı işleri müdürü Murat Şevki Çoban'ı yargılamaya başladı. İki gazeteci, "Devletin güvenliğine ilişkin belgeleri temin etme", "Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından gizli kalması gereken bilgileri basın ve yayın yoluyla ifşa etme" ve "MİT'in görev ve faaliyetlerine ilişkin belge ve bilgiyi basın yoluyla ifşa etme" iddiasıyla 52'şer yıl hapis istemiyle yargılanıyorlar. Mahkeme, MGK Genel Sekreterliği'ne dava konusu belgelerin kurum dışına çıkarılmasıyla ilgili görevliler hakkında adli ve idari soruşturma yapıp yapılmadığını, gazetede çıkan 481 sayılı MGK kararının, orijinal kararla uyumlu olup olmadığını soracak. Anadolu 4. Ağır Ceza Mahkemesi de, MGK kararının "Balyoz Darbe Planı" davası delillerinden olup olmadığını bildirecek (3 Haziran).

Cumhurbaşkanından şikayet: Cumhurbaşkanı Erdoğan, MİT'e ait TIR'lardaki silahların görüntüsünü yayımlayan Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dündar hakkında suç duyurusunda bulundu. Erdoğan, Dündar'ın iki kez müebbet ve 42 yıla kadar da hapisle cezalandırılmasını istedi. Dündar,

“terör örgütü kurmak ve yönetmek, kurulan örgüte üye olmak; terör örgütünün faaliyeti kapsamında siyasal veya askeri casusluk, devletin güvenliğine ilişkin bilgileri temin etme, gizli kalması gereken bilgileri açıklama, adil yargılamayı etkilemeye teşebbüs, soruşturmanın gizliliğini ihlal, Cumhuriyeti ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs” ile suçlanıyor (2 Haziran).

Özgür Gündem müdürüne 10 dava: Özgür Gündem gazetesi sorumlu müdürü Reyhan Çapan 21 Şubat-29 Mart 2014 döneminde çıkan haberler için TMK'nın 6/2 veya 7/2 maddelerinden açılan 9 dava kapsamında İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanıyor. Çapan, Yargıtay'ın bozduğu 2 yıl 1 aylık hapis cezasına dair bir dosya da aynı mahkemede görülüyor (2 Haziran).

Siteye sansüre itiraz: Prof. Dr. Yaman Akdeniz, Yrd. Doç. Dr. Kerem Altıparmak ve Ali Deniz Ceylan, İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği'nin Cumhuriyet.com.tr sitesinde yayınlanan “İşte Erdoğan'ın yok dediği silahlar” haberine getirdiği yayın yasağına itiraz etti (1 Haziran).

Yıldız'a “terör” soruşturması: Silivri Cezaevi'nde tutuklu olan İstanbul eski Mali Şube Müdürü Yakub Saygılı'nın dilekçesini haberleştiren Grihat sitesi muhabiri Arzu Yıldız'a TMK uyarınca soruşturma açıldı (22 Mayıs).

Yılmaz'dan karşı dava: Hürriyet gazetesi yazarı Mehmet Y. Yılmaz, "Bir suç duyurusu da benden olsun" yazısında, "darbe" haberinden gazetesi hakkında şikayetçi olan avukat Rahmi Kurt ve Mursi haberini fırsat bilerek halkı kışkırtan yandaş medyayı şikayet etti. (22 Mayıs).

Sakık'a 301 davası: Ağrı 2. Asliye Ceza Mahkemesi, 2014 Newroz'unda yaptığı konuşmada Urla'da HDP binalarına saldırılmasını sorumlulara “it sürüleri” diyerek kınadığı için “Türk Milletini aşağılamak” (TCK, madde 301) iddiasıyla yargıladığı Ağrı Belediyesi Eş Başkanı Sırrı Sakık'ı beraat ettirdi (22 Mayıs).

Menteş'in davası Kasım'da: ÇHD'ye yönelik operasyonda 18 Ocak 2013'te gözaltına alınıp bir süre tutuklu kalan gazeteci Sami Mentеш'in DHKPC üyeliğiyle yargılanmasına İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Avukat Günay Dağ, operasyonu yapan polislerden bazılarının Balyoz Davası'nda sahte delil üretmekten tutuklandığını açıkladı. Dava, sanık sorgularının tamamlanması ve taleplerin alınması için 10 Kasım'a bırakıldı (21 Mayıs).

Aydınlık mahkum: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Aydınlık gazetesi eski yayın yönetmeni Mustafa İlker Yücelile sorumlu müdürü Murat Şimşek'i Cumhurbaşkanının oğlu Bilal Erdoğan'a hakaret ettikleri iddiasıyla ertelemeli bin 740'ar TL adli para cezasına mahkum etti. İki gazeteci “soruşturmanın gizliliğini ihlal”den beraat etti (20 Mayıs).

Hürriyet'e “darbe”: Avukat Rahmi Kurt, Mısır'ın devrik lideri Muhammed Mursi'ye verilen idam cezasına dair “Yüzde 52 oy aldı, idam kararı verildi” haberi nedeniyle Hürriyet gazetesi yayın yönetmeni Sedat Ergin ve sorumlu müdürü İzzet Doğan hakkında suç duyurusunda bulundu. Dilekçede "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" ve "halkı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne karşı silahlı eyleme teşvik", "suçu ve suçluyu övme", "terör örgütü propagandası yapmak" suçlarının işlendiği ileri sürüldü (20 Mayıs).

Atatürk cezası: İstanbul Anadolu 6. Asliye Ceza Mahkemesi, Mayıs 2013'te üç İnternet sitesinde Atatürk'ün anısına hakaret ettiği iddiasıyla 5816 sayılı Kanun uyarınca yargılanan Tuncay Tokay'ı 3 yıl 9 ay hapse mahkum etti (20 Mayıs).

Kürtçe siyasete ceza ihlaldir: Anayasa Mahkemesi, 2009 yerel seçimler öncesi Lice Belediye Başkanı Fikriye Aytin, DTP Diyarbakır İl Başkanı Ali Şimşek ve Kadın Meclisi üyesi Sevi Demir'in, Kürtçe

konuştukları için ertelemeli de olsa hapisle cezalandırılmalarının ifade özgürlüğü ve suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin ihlali olduğuna hükmetti (13 Mayıs).

İsrail mahkum: Nevşehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi, Mavi Marmara Gemisi'ne yönelik operasyonla özgürlüğünden mahrum bıraktığı gerekçesiyle İsrail'i Anadolu Ajansı muhabiri Yücel Velioglu'na 46 bin 103 TL maddi ve manevi tazminat ödemesine karar verdi (8 Mayıs).

Ergenekon için bozma istendi: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, aralarında gazeteciler Mustafa Balbay ve Tuncay Özkan'ın da bulunduğu 274 sanıklık Ergenekon davasıyla ilgili tebliğnamede esasa girmeden verilen cezaların usul yönünden bozulmasını istedi. Gerekçeler biri, iddianamede yer almayan eylemlerden ceza veya beraat kararı verilmesi oldu. Başsavcılık, 91 sayfalık tebliğnameyi Yargıtay 16. Ceza Dairesine gönderdi (8 Mayıs).

Yasadışı dinleme mahkum: Anayasa Mahkemesi, 2008'de MİT'in hukuka aykırı şekilde ve farklı kimlikler bildirerek dinlediği gazeteciler Yasemin Çongar, Markar Eseyan, Mehmet Baransu ve Ahmet Altan'a 3 bin 500 TL manevi tazminat ödenmesine hükmetti; haberleşme özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verdi (8 Mayıs).

Leman'a "kin" soruşturması: İstanbul Başsavcılığı, Fenerbahçe futbol kafilesinin Rize maçından dönerken 4 Nisan'da Sürmene'de silahlı saldırıya uğramasını 8 Nisan tarihli kapağına taşıyan Leman dergisine Trabzonspor'un şikayetiyle "kin ve düşmanlığa tahrik" şüphesiyle soruşturma başlattı (7 Mayıs).

Kabaş "ağır" cezalı: Yolsuzluk iddialarını takipsizlikle sonuçlandıran Savcı Hadi Salihoğlu'nu Twitter üzerinden eleştirdikten sonra İstanbul 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "terörle mücadelede görev almış şahısları hedef göstermek" iddiasıyla yargılanmaya başlayan gazeteci ve iletişim uzmanı Sedef Kabaş, bu mahkemenin görevsizlik kararı vermesi üzerine Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanacak (30 Nisan).

Berkin Elvan klibine soruşturma: Berkin Elvan için Sanat Meclisi grubu üyesi sanatçıların "Berkin için 11 Mart'ta hayatı durdur" sloganıyla çektiği klibe soruşturma başlatıldı (21 Nisan).

AYM ifade özgürlüğü dedi: Anayasa Mahkemesi, Newroz'a çağrı için sekiz yıl önce Kürtçe el ilanı dağıtanlara verilen 3 bin 600'er TL'lik cezanın "ifade özgürlüğü ihlali" olduğuna ve yeniden yargılama yapılmasına karar verdi (18 Nisan).

Dergi yasağı özgürlüğün ihlali: Anayasa Mahkemesi, Kocaeli 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde bir mahkûma postayla gelen Demokratik Modernite dergisinin teslim edilmemesinin "ifade özgürlüğünün ihlali" olduğuna karar verdi (16 Nisan).

Geerdink'e beraat: Hollandalı gazeteci Frederike Geerdink, Diren sitesine yazdığı makale ve sosyal medya yoluyla "PKK propagandası yaptığı" iddiasıyla yargılandığı davadan beraat etti. Savcılık kararı temyiz etti (13 Nisan).

KCK Basın AYM'yi bekliyor: İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi, 46 medya çalışanının KCK Medya Komitesi'ne bağlı olmaktan yargılandığı davada Anayasa Mahkemesi'nin kararını bekliyor. Yargılamaya 11 Eylül'de devam edilecek (10 Nisan).

AYM sansür dedi: Anayasa Mahkemesi, İzmir Kırklar 1 Nolu F Tipi Cezaevi'nde kalan hükümlü A.K.'ya ailesinin gönderdiği "Devrimden Sonra" film CD'sinin teslim edilmemesini ifade özgürlüğüne aykırı buldu (4 Nisan).

İki yazara dava: Charlie Hebdo dergisinin saldırıya uğramasına tepki olarak köşelerinde Muhammed Peygamberin kapağına yer veren Cumhuriyet Gazetesi yazarları Ceyda Karan ile Hikmet Çetinkaya hakkında, “dini değerleri alenen aşağılama” iddiasıyla dava açıldı. Gazeteciler Temmuz’da mahkemeye çıkacak (9 Nisan).

Askerlikten soğutmak hala suç: Ankara Başsavcılığı, “Askere Gitmeyin Çünkü” kitabına katkıda bulunan ve aralarında Akın Birdal, Aydın Engin, Cafer Solgun, Tan Oral, İsmail Beşikçi, Roni Margulies ve Ferhat Kentel’in de bulunduğu 381 aydın hakkında Genelkurmay Başkanlığı’nın şikâyetiyle “halkı askerlikten soğutmak” (TCK, madde 318) suçlamasıyla soruşturma başlatıldı (8 Nisan).

Gazete yargıya gitti: Cumhuriyet gazetesi, adliyede rehinken fotoğrafını yayınladığı Savcı Kiraz’ın cenaze törenini izlemesine izin verilmemesini mahkemeye taşıdı (2 Nisan).

Yedi gazeteye TMK soruşturması: Savcı Kiraz’ın Çağlayan Adliyesi’nde rehinken fotoğraflarını yayınlayan Hürriyet, Cumhuriyet, Posta ve Bugün’den sonra Sözcü, Ortadoğu ve Milli Gazete’ye de “terör örgütü propagandası yapmak”tan soruşturma açıldı (3 Nisan).

Tekzipler

Son üç ayda BirGün ve Taraf gazeteleri, Cumhurbaşkanı Erdoğan bağlantılı haberler nedeniyle tekzip yayımlamak zorunda kaldılar.

BirGün’e tekzip: Ankara Sulh Ceza Hakimliği, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın talebiyle, BirGün gazetesinin Şubat 2015’te “Bugün okul yok boykot var” başlıklı haberle ilgili tekzip yayınlattı. BirGün, “haberimiz doğruydı” dedi (10 Haziran).

BirGün’e tekzip: Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın damadı ve AKP milletvekili adayı Berat Albayrak, AKP’nin milletvekili listesini “mükâfat ödülleri” olarak nitelendiren BirGün gazetesine noter aracılığıyla tekzip gönderdi (20 Mayıs).

Taraf’a tekzip: Fahri Kasırga, Taraf gazetesinin 9 Mart 2015’te Hüseyin Özay imzasıyla çıkan “Sarayda İhale Kasırgası” başlıklı haberin gerçeğe aykırı olduğunu savunarak tekzip yayınlattı (14 Mayıs).

Hakaret, Kişilik Hakları ve Tazminat Davaları

Nisan-Haziran 2015’te 5 gazeteci ve bir haber sitesine bin 740 TL’i ertelemeli olmak üzere toplam 24 bin 630 TL adli para cezası verildi, 8 gazeteci halen yargılanıyor. Ayrıca, 3’ü beraat etti, 3’üne de yeni dava açıldı veya şikayet yapıldı. 4 gazeteci, 1 köşe yazarı ve 1 gazeteyle ilgili toplam 1 milyon 315 bin TL’lik tazminat davası devam ediyor.

Geçen yılın aynı döneminde, bir köşe yazarı ve bir karikatürist toplam 1 yıl 5 ay 20 gün hapse mahkum edilmişti.

Şık’a kitap davası: Gazeteci Ahmet Şık hakkında Aralık 2014’te çıkan “Paralel Yürüdük Biz Bu Yollarda” başlıklı kitapta eski Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım’a hakaret edildiği iddiasıyla ceza davası açıldı. 2 yıl 8 ay hapsi istenen Şık, 13 Ekim’de İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nin karşısına çıkacak (26 Haziran).

Pankarta dava: Konya CHP il binasına asılan Başbakan Ahmet Davutoğlu’nun ilkokul önlüklü olarak resmedildiği pankart nedeniyle Gençlik Kolları Başkanı Gençosman Killik hakkında ‘Davutoğlu’na hakaret’ iddiasıyla veiki yıl hapis istemiyle dava açıldı (26 Haziran).

Pehlivan'a Öz davası: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, eski savcı Zekeriya Öz'e hakaret ve iftira iddiasıyla Odatv.com sitesi yazarları müdürü Barış Pehlivan ve eski Hava Kuvvetleri Komutanlığı Başsavcısı Ahmet Zeki Üçok'u yargıladığı davada, "hakaret ve iftira" davası açılan benzer haberlere verilen emsal beraat kararlarını inceleyecek. "Zekeriya Öz bana bir komutanın oğlunun seks videosunu izletti" yazısına açılan dava 1 Aralık'ta sürecek (25 Haziran).

Tazminat ve ceza davası: İstanbul Anadolu 25. Asliye Hukuk Mahkemesi, Cumhurbaşkanının oğlu Bilal Erdoğan'ın şikayetiyle, yolsuzluk soruşturmasında hakkında takipsizlik kararı verildiğini yazan Taraf muhabiri Aysun Yazıcı'yı 50 bin TL tazminat istemiyle yargılıyor. Yazıcı, aynı kişiye hakaret ve iftirada bulunmaktan yargılandığı davadan da, Haziran ortasında, suç unsuru oluşmadığı gerekçesiyle beraat etti (25 Haziran).

Ensonhaber mahkum: İstanbul Anadolu 49. Asliye Ceza Mahkemesi, polisin 1 Mayıs'taki basın açıklamasında müdahalede bulunduğu sendikacı Banu Aşçı'yla ilgili "En seksi devrimci" ve "Seksi devrimci de gördük" yazan Ensonhaber internet sitesini hakarettten 5 bin 250 TL adli para cezasına mahkum etti (25 Haziran).

23 yıl 4 ay hapis isteniyor: Cumhuriyet gazetesi muhabiri Canan Coşkun hakkında, "Yargıda tartışılan konut satışı" başlıklı haberde İstanbul ve Küçükçekmece'de görevli sekiz savcıya hakaret ettiği iddiasıyla İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 23 yıl 4 ay hapis istemiyle dava açıldı. Dava 12 Kasım'da (24 Haziran).

Pehlivan'a Kadı davası: Odatv sitesi yayın yönetmeni Barış Pehlivan, Yasin El Kadı'nın açtığı davadan yargılanıyor. Davaya 12 Kasım'da devam edilecek (16 Haziran).

Bayar'a 8 yıl isteniyor: Yurt gazetesi için "Başbakan'ın Dünürü'ne Ballı İhale" haberini yapan eski ekonomi editörü Murat Bayar, Başbakan'ın dünürü Orhan Uzuner ve Şirketi Betra AŞ'nin şikayetiyle 8 yıl hapis istemiyle yargılanıyor. Dava 29 Eylül'de (15 Haziran).

AYM ifade özgürlüğü dedi: Anayasa Mahkemesi, "Boyalı Merdiven" yazısı nedeniyle 1 yıl 2 ay 17 gün hapse mahkum edilen Cumhuriyet gazetesi eski yazarı Bekir Coşkun ile, "terör örgütü üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işlemek" ve "terör örgütü propagandası yapmak"tan 8 yıl 4 ay hapse mahkûm edilen eski BDP Diyarbakır İl Başkanı Mehmet Ali Aydın'ın ifade özgürlüğü haklarının ihlal edildiğine hükmetti (5 Haziran).

Yazardan 165 bin TL isteniyor: Posta gazetesi yazarı Nedim Şener, "Yasin El Kadı" kitabı nedeniyle Yasin El Kadı'nın açtığı 100 bin TL'lik, Cüneyt Zapsu'nun açtığı 5 bin TL'lik tazminat davası çerçevesinde yargılanıyor. Zekeriya Öz'ün "Utanması gereken savcı" başlıklı köşe yazısına açtığı 30 bin TL'lik tazminat davası da sürüyor. Şener'in yazarı Aziz Tunç'un "Beni Sen Öldür/ Maraş 78" kitabıyla ilgili yazdığı yazıya Ramazan Tural'ın açtığı 30 bin TL'lik dava çerçevesinde yargılanıyor (4 Haziran).

Coşkun'a soruşturma: Cumhuriyet gazetesi muhabiri Canan Coşkun, TÜRGEV'in Başakşehir'de kuracağı üniversite arazisinin '603 milyon TL'lik kıyakla tahsis edilmesini işleyen 8 Mayıs 2015 tarihli "Fener'e yok, Bilal'e bedava" haberinde Bilal Erdoğan'a hakaret ettiği şüphesiyle Savcı Emin Aydınç'e ifade verdi (4 Haziran).

Akmen ifade verdi: Evrensel gazetesi yazarı Üstün Akmen, "Hık deyci Padişah Efendimiz(!)in pik deycisi Aslan Bakanım" yazısında Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik'in hakaret iddiasıyla açtığı 60 bin TL'lik tazminat davası kapsamında Taksim Polis Merkezi Amirliği'nde ifade verdi (29 Mayıs).

Aydınlık mahkum: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Aydınlık gazetesi eski yayın yönetmeni Mustafa İlker Yücelile sorumlu müdürü Murat Şimşek'i Cumhurbaşkanının oğlu Bilal Erdoğan'a hakaret ettikleri iddiasıyla ertelemeli bin 740'ar TL adli para cezasına mahkum etti (20 Mayıs).

Soner Yalçın'a ceza: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, "Kayıp Sicil - Erdoğan'ın Çalınan Dosyası" kitabında Cumhurbaşkanının oğlu Bilal Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla gazeteci Soner Yalçın'ı ertelemeli bin 740 TL adli para cezasına çarptırdı. Yalçın beş yıl içinde düşünceleri nedeniyle suçlandığı taktirde cezaı ödemek zorunda kalacak (7 Mayıs).

1 milyon TL'lik yazı: Cumhuriyet gazetesi yazarı Çiğdem Toker'in, "Vatan'da Damat Afeti" başlıklı yazısında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın damadı Ömer Faruk Kavurmacı'ya hakaret ettiği iddiasıyla yargılanmasına İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Dava 17 Eylül'de sürecek. Toker, aynı yazı nedeniyle Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 1 milyon TL'lik tazminat istemiyle yargılanıyor (28 Nisan).

Üniversiteliye ceza: Adana 22. Asliye Ceza Mahkemesi, "Adana Valisi Hüseyin Avni Coş, özerkliğini ilan etti. RTE'den daha forslu" ifadesinin yer aldığı, fotoğraflı Zaytung haberini paylaşan Üniversiteli Meral Tutcalı'yı "hakaret"ten ertelemeli 10 ay hapse mahkum etti (21 Nisan).

Ömür Şahin Keyif'e dava: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, "Mayruk ve Şansal defileden çıkarıldı" başlıklı Barbaros Şansal'ın görüşlerini içeren haberle Cumhurbaşkanının eşi Emine Erdoğan'a hakaret edildiği iddiasıyla BirGün gazetesi muhabiri Ömür Şahin Keyif'i yargılamaya başladı. Gazeteci, 2 yıla kadar hapis istemiyle yargılanıyor (15 Nisan).

Coşkun'a beraat: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, "TÜRGEV'e Hediye Konak" haberinden "soruşturmanın gizliliğini ihlal", Bilal Erdoğan'a yönelik "iftira" ve "hakaret" gerekçeleriyle yargıladığı "Cumhuriyet" muhabiri Canan Coşkun'u beraat ettirdi (15 Nisan).

Göktaş'a beraat: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, İzmir Karabağlar'da bir kadının karakolda işkence görmesiyle ilgili savcılık mütalaasını "skandal" olarak yansıtmaktan yargıladığı Milliyet Gazetesi muhabiri Kemal Göktaş'ı beraat ettirdi (14 Nisan).

Bugün muhabirine dava: Bugün gazetesi muhabiri Metin Arslan'a, Tahşiyeciler grubu ile 25 Aralık yolsuzluk soruşturmasında adı geçen Yasin El Kadı'yı aynı avukatın temsil ettiğini yazdığı için hakaret iddiasıyla ve 2 yıl 4 ay hapis istemiyle dava açıldı. (14 Nisan).

Özgül'e iki dava: Sözcü yazarı Yılmaz Özgül, Soma ile ilgili "Çocuklar Tayyip Erdoğan'ın mitingine otobüsle taşınan işçiler. Bu olan biten gayet normaldir hatta müstahaktır bile denilebilir" diye yazdığı için AKP'li Bülent Turan'ın şikayetiyle hakaret ve kin ve düşmanlığa tahrikten yargılanacak (14 Nisan). Ulaştırma eski Bakanı Binali Yıldırım da, yolsuzluk iddialarını da işleyen "Beraber Yürüttük Biz Bu Yollarda" kitabında kendisine hakaret ettiği iddiasıyla Yılmaz Özgül ve Kırmızı Kedi Yayınevi yetkilileri hakkında 20 bin TL'lik tazminat davası açtı. Dava, İstanbul Anadolu 29. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde sürüyor (1 Nisan).

Hakaret yok, düşünce açıklama var

Şikayete ret: İzmir 2. Sulh Ceza Hakimliği Fethiye Bilici, Kadın ve Demokrasi Derneği yönetim Kurulu üyesi Sümeyye Erdoğan'ın, Kazete'de "Vatikan'dan kopya: Toplumsal cinsiyet adaleti" başlığıyla çıkan yazısından feminist aktivist ve akademisyen Pınar İlkaracan hakkında yaptığı şikayeti kesin olarak reddetti (24 Haziran).

Döker'e dava yok: İstanbul Cumhuriyet Savcısı Umut Tepe, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a da armağan edildiği öne sürülen Urla'daki villalara ilişkin haberden Cumhuriyet gazetesi muhabiri Emre Döker'e dava açmadı. Kararda, "Haberde Cumhurbaşkanı'na hakaret suçunu oluşturacak bir söz ve beyan yoktur. Basın kamununun gözü kulağıdır" denildi (8 Haziran).

Tamer için takipsizlik: Urla Vilları'na ilişkin haberi nedeniyle Taraf gazetesi muhabiri Miray Tamer hakkında "Cumhurbaşkanı'na hakaret"ten yürütülen soruşturmada takipsizlik kararı verildi. Savcılık, "Kamuya mal olmuş Sayın Cumhurbaşkanına ilişkin olay ve konuların kamuoyuna aktarılmasının basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmıştır" dedi (16 Haziran).

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın sıkıntısı

8 gazeteci ve 2 gazete, 1 avukat "Erdoğan'a hakaret" (TCK 125/3) iddiasıyla 2 yıl 7 ayı ertelemeli olmak üzere toplam 4 yıl 6 ay 10 gün hapis, 31 bin 860 TL adli para cezası ve 35 bin TL de tazminat cezasına mahkum edildi.

"Erdoğan'a görevinden dolayı hakaret" iddiasıyla ve TCK'nın 125/3 maddesinden yargılanan gazeteci Bülent Keneş ertelemeli 21 ay hapse, gazeteci Yaşar Elma 1 yıl 11 ay 10 gün hapis, Mehmet Baransu ertelemeli 10 ay hapis, BirGün yazarı Barış Atay, Yurt gazetesinden Merdan Yanardağ ve Hakan Gülseven 7 bin 80'er TL, Barış İnce ise 10 bin 620 TL adli para cezasına mahkum edildi. Halk TV'den Müşerref Seçkin ve Zaman gazetesinden Mümtazer Türköne beraat etti, gazeteci Aytekin Gezici halen yargılanıyor.

5 gazeteciye "Cumhurbaşkanına hakaret" başlıklı TCK'nın 299.

Maddesinden yeni dava açıldı (Özgür Mumcu, Bekir Coşkun, Barış Pehlivan, Gökçe Fırat Çulhaoğlu ve Cüneyt Arat); halen yargılanan 3 gazeteciden Hanife Şahan beraat etti; Barış İnce ve Ender İmrek'in davası sürüyor. Ayrıca, 9 gazeteciye "Cumhurbaşkanı'na hakaret"ten yeni soruşturmalar açıldı.

Geçen yılın aynı döneminde 38 kişi toplam "Erdoğan'a hakaret"ten 2 ay 15 gün hapis ve 277 bin 400 TL para cezasına mahkum edilmişti.

Baransu'ya ceza: İstanbul Anadolu 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Twitter mesajları yoluyla eski Başbakan Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle gazeteci Mehmet Baransu'yu ertelemeli 10 ay hapse mahkum etti (30 Haziran).

Yanardağ ve Gülseven mahkum: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, "Sağlam irade müthiş pişkinlik" ve "Ucu Erdoğan'a dokunuyor" haberlerle ilgili "Erdoğan'a hakaret"den yargıladığı Yurt gazetesi yayın yönetmeni Merdan Yanardağ ve köşe yazarı Hakan Gülseven'i 7 bin 80 TL adli para cezasına mahkum etti (26 Haziran).

Heykeltıraşa dava: Verdiği bir röportajda "Davada kazandığınız parayla yeni heykeller yapacak mısınız?" sorusuna, "Haram parayı heykele yatırmam" şeklinde cevap vererek Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle heykeltıraş Mehmet Aksoy hakkında 4 yıl 8 aya kadar hapis istemiyle dava açıldı (22 Haziran).

Taniş'a soruşturma: Hürriyet gazetesi Washington muhabiri Tolga Taniş hakkında, "POTUS ve Beyefendi" kitabında "Cumhurbaşkanına hakaret edip iftira attığı" iddiasıyla soruşturma açıldı (20 Haziran).

Pehlivan'a Erdoğan davası: Odatv yayın yönetmeni Barış Pehlivan, "Şaşırtıcı Benzerlik" başlıklı haberde Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret edildiği iddiasıyla 20 Ekim'de hakim karşısına çıkacak (19 Haziran).

Çulhaoğlu'na dava: Türk Solu gazetesi başyazarı ve Ulusal Parti Genel Başkanı Gökçe Fırat Çulhaoğlu hakkında, Youtube'a 25 Nisan'da yüklenen bir videoda Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla ve 6 yıl 8 aya kadar hapis istemiyle dava açıldı (19 Haziran).

Twitter mesajlarına soruşturma: Twitter'da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın adı vermeden "Hırsız", "Uzun" ve "Başkan olamayacaksınız" gibi göndermelerde bulunduğu gerekçesiyle "retiredactivist" kullanıcı adıyla bilinen bir aktivist fotoğrafçı hakkında "Cumhurbaşkanına hakaret" şüphesiyle soruşturma başlatıldı (19 Haziran).

Seçkin'e beraat: Ankara 30. Asliye Ceza Mahkemesi, Haziran 2013 Gezi eylemleri sırasında bir TOMA aracının üzerine yazılar Erdoğan'ı hedef alan sözleri ekrana taşıdığı gerekçesiyle yargıladığı Halk TV sorumlu müdürü Müşerref Seçkin'i beraat ettirdi (16 Haziran).

Görme engelli haberciye dava: Cumhurbaşkanı Erdoğan, Twitter hesabından Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı kul hakkı yemekle eleştiren Adana'daki görme engelli gazeteci Cüneyt Arat'a Adana Asliye Ceza Mahkemesi'nde dava açtı (13 Haziran).

Şahan'a beraat: İstanbul Anadolu 2. Asliye Ceza Mahkemesi, "Kaçak Sarayda Kaçık Sultan" başlıklı haber nedeniyle Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret iddiasıyla yargıladığı İleri gazetesi yazı işleri müdürü Hanife Şahan'ı ilk duruşmada beraat ettirdi (11 Haziran).

Erem'e soruşturma: Gazeteci Onur Erem hakkında, "Hırsız katil" ve "Hırsız katil AKP" aramalarında Google arama motorunun getirdiği sonuçları değerlendiren 7 Mayıs tarihli yazısından "Erdoğan'a hakaret" şüphesiyle soruşturma açıldı (5 Haziran).

Coşkun'a Erdoğan davası: Sözcü gazetesi yazarı Bekir Coşkun, "Saray Var Vezir Eder, Saray Var Rezil Eder" başlıklı yazısında Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla Küçükçekmece 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanıyor. Gazetecinin Ankara 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde talimatla ifadesi alındı. Avukatları, Fransa'nın Sarkozy'nin "Defol git, zavallı aptal" sözleri nedeniyle AİHM'de mahkum olduğu kararı emsal gösterdi. (4 Haziran).

Mumcu'ya dava: Cumhuriyet gazetesi yazarı Özgür Mumcu hakkında, 18 Mart tarihli "Zalim ve Korkak" yazısında Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla (TCK, 125) ceza davası açıldı. Yazar, "O yıkılmış, aşağılanmış, yuhalatılmış annelerin ayaklarının altında ezilip yitmekten korkuyor. Bilinen eski kural. Zalimler korkak olur" diye yazdı.(4 Haziran).

İmrek'e 299'dan dava: Evrensel gazetesi yazarı Ender İmrek, TBMM Yolsuzluk Soruşturma Komisyonu'na yayın yasağı getirilmesini "Yolsuzluk, hırsızlık, rüşvet gizlenebilir mi?" diye eleştirdiği için "Cumhurbaşkanı'na hakaret"ten (TCK 299) yargılanmaya başladı. İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, davayı 20 Ekim'e bıraktı. İmrek'in dört yıl hapsi isteniyor (2 Haziran).

Keneş'e 21 ay hapis: Ankara 14. Asliye Ceza Mahkemesi, isim verilmeden "rezil" nitelendirmesinin yer aldığı Twitter mesajlarıyla Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla Today's Zaman

gazetesi yayın yönetmeni Bülent Keneş'i TCK'nın 125/3-a maddesinden ertelemeli 21 ay hapis cezasına mahkum etti (2 Haziran).

İnce'nin davası başladı: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Başbakan'a hakarettten yargılandığı davada akrostişli savunma metni yoluyla "Cumhurbaşkanı'na hakaret" ettiği iddiasıyla BirGün gazetesi yayın yönetmeni Barış İnce'yi yargılamaya başladı. İnce duruşmada "TCK 299. Maddesi artık 301. Maddeye dönüştü. Biz Cumhurbaşkanlığı makamına hakaret etmiyoruz. Cumhurbaşkanına hakaret eden o makamda oturup makamla alakası olmayan işler yapan kişidir" dedi. Dava 22 Ekim'e kaldı (2 Haziran).

Barış Atay mahkum: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, BirGün gazetesine "Ey hükümetin başı" yazısında Ötekileştirmedigin tek bir kesim kalmadı. Büyük uğraşlar sonucunda bir nefret toplumu yarattın. Hiç kimse mutlu uyanmıyor artık bu ülkede. Rant sağlamadığın alan kalmamışken sürekli birilerini suçlamaya devam ettin" diye yazan oyuncu Barış Atay'ı Tayyip Erdoğan'a hakarettten 7 bin 80 lira adli para cezasına mahkum etti. Bilal Erdoğan ve Yasin El Kadı'ya hakaret suçlamasından beraat eden Atay, "Aile mahkemelerine dönüştü artık hakaret davaları. Bunun kabul edilebilir bir yanı yok" dedi (2 Haziran).

Erdoğan'a hakaret davası: Facebook'ta Özgecan Arslan'ın ölümü sonrasında "Neden yas ilan etmiyorsun lan!" yazdığı için tutuklanan ve 20 Şubat'ta tahliye edilen ÖDP Tokat Merkez İlçe Başkanı Önder Konuk, "Cumhurbaşkanına zincirleme hakaret"ten 7 yıla kadar hapis istemiyle yargılanmaya başladı. Dava 11 Eylül'e kaldı (2 Haziran).

Gezici yargılandı: Ankara 29. Asliye Ceza Mahkemesi, Twitter üzerinden Cumhurbaşkanı Erdoğan, Başbakan Davutoğlu, Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç ve eski Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'a hakaret ettiği iddiasıyla gazeteci Aytekin Gezici'yi 16 yıl hapis istemiyle yargılamayı sürdürdü. Dosyanın yetkisizlikle Adana'ya gönderilmesi talebi reddedildi. Dava 17 Eylül'de (28 Mayıs).

İki gazeteciye soruşturma: Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dünder, HDP Mersin Milletvekili adayı Dengir Mir Mehmet Fırat'ın yolsuzluğa dair sözlerini yayınladığı için, gazete yazarı Özgür Mumcu da, 18 Mart ve 7 Mayıs'taki yazılarında Cumhurbaşkanı'na hakaret edildiği iddiasıyla ifade verdi (26 Mayıs).

Hürriyet mahkum: Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi, 25 Ağustos 2014 tarihli köşe yazısında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kişilik haklarını çiğnediği gerekçesiyle Hürriyet gazetesi köşe yazarı Mehmet Yılmaz ve gazete sahibi Vuslat Doğan Sabancı'yı 20 bin TL tazminat ödemeye mahkum etti (21 Mayıs).

Taraf'a soruşturma: Taraf Gazetesine, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın damadı Berat Albayrak'ın "ekonominin başına geçirileceğini", "muhalif sermayeye de el konacağını" savunan haber nedeniyle Cumhurbaşkanı'na hakarettten soruşturma başlatıldı (20 Mayıs).

Beraat: İstanbul Asliye Ceza Mahkemesi, kaleme aldığı yazıyla eski Başbakan Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle yargılanan Z.U. adlı kişiyi beraat ettirdi (14 Mayıs).

Erdoğan davası: Tokat'ta TKP İl Başkanı Cem Kılınc hakkında Facebook'ta, "Hırsız, katil Erdoğan" diye yazdığı için TCK'nın 299. maddesi gereğince "Cumhurbaşkanına hakaret" suçundan dört yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı (13 Mayıs).

Yazar için yakalama kararı: CNN Türk'teki "Burada Laf Çok" programındaki ifadeleri nedeniyle hakkında Cumhurbaşkanı Erdoğan ve oğlu Bilal Erdoğan'a hakaretten dava açılan yazar Emrah Serbes hakkında zorla getirilme kararı çıkarıldı (12 Mayıs).

24 kişiye beraat: Didim 3. Asliye Ceza Mahkemesi, Soma'da 301 madencinin ölümünün protesto ederken "Katil Erdoğan!" ve "Soma'nın katili Recep Tayyip Erdoğan!" sloganları attıkları gerekçesiyle yargılanan 24 kişiyi akladı (11 Mayıs).

BirGün'e dört soruşturma: BirGün gazetesi muhabiri Burcu Cansu'nun 15 Nisan'da çıkan "Manşetlere tahammül edemediler" ve editör Uğur Koç'un 16 Nisan'da çıkan "Babaya da 'Hırsız katil' Erdoğan" haberlerine soruşturma açıldı. Yazar [ÖDP Eş Başkanı] Bilge Seçkin Çetinkaya hakkında "Tuhaf zamanlar" yazısı da soruşturma konusu oldu. Köşe yazarı Kemal Uluser hakkında da, zorla getirme kararı verildi (7 Mayıs).

Türköne mahkemeye çıktı: Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi, 16 Mart 2014 tarihli "Mecbur olmasa bu kadar kötü olur mu?" yazısından eski Başbakan Erdoğan'a hakaret etmekle suçlanan Zaman gazetesi yazarı Mümtazer Türköne'yi TCK 125/3 maddeden yargılamaya başladı (28 Nisan).

Dündar'ın "Erdoğan" davası: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, "Fezlekeleri Okumak Hakkımız" ve "Arkadaşın Babası" başlıklı köşe yazısı ve yazı dizisinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla Cumhuriyet gazetesi yayın yönetmeni Can Dündar'ı 11 yıl 4 ay hapis istemiyle yargılamaya devam etti. Dosyaya 25 Aralık polis fezlekese de dahil edildi. İki ceza davası 17 Eylül'de sürecek (28 Nisan).

Üç kişiye afiş beraatı: İzmir'de Halkın Türkiye Komünist Partisi üyesi Erkan Altuner, Aytaç Örtücü ve Zeki Çetin hakkında Ağustos 2014'te "Diren Türkiye" afişleri astıkları ve Erdoğan'ı Hitler bıyığıyla yansıttıkları iddiasıyla açılan dava beraatla bitti (20 Nisan).

Serkan Ö'ye ceza: İzmir 27. Asliye Ceza Mahkemesi, 2014'teki Berkin Elvan eyleminde Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaretten yargılandığı Sercan Ö.'yü ertelemeli 7 bin 80 TL adli para cezasına çarptırdı; Yağmur G.'yi beraat ettirdi. İzmir 4. Çocuk Mahkemesi'nde ise yaşları küçük 11 kişi aynı gerekçeyle yargılanıyor (17 Nisan).

İki gazeteciye soruşturma: İstanbul Başsavcılığı, Cumhurbaşkanının şikâyetiyle "Cumhuriyet" yazarları Cüneyt Arcayürek ve Meriç Velidedeoğlu hakkında soruşturma başlattı. Arcayürek "Üçlü cephe" yazısı, Velidedeoğlu ise "Allah'ın Gölgesinden 'Allah'ın Elçisi'ne mi?" yazısından hakaretten suçlanıyor (17 Nisan).

İnce'ye ağır para cezası: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, 3 Mart 2014'te çıkan "Ceplerine duble yol yapmışlar" manşet haberinde dönemin Başbakanı Erdoğan ile oğlu Bilal Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle BirGün gazetesi yazı işleri müdürü Barış İnce'yi, 10 bin 620 TL para cezasına mahkum etti (16 Nisan).

Erdoğan'a tazminat: İstanbul 14. Asliye Hukuk Mahkemesi, "Erdoğan'dan 'dört dörtlük ibneyim, ibneliği sizden öğrenecek değiliz' açıklaması bekliyorum. Öptüm. #Anayasada LGBT" Twitter mesajından adli para cezasına mahkum edilen LGBTİ aktivisti ve avukat Levent Pişkin'i bir de 10 bin TL manevi tazminata mahkum etti (16 Nisan).

Savcı Öz'ün davaları birleşti: Cumhurbaşkanı Erdoğan'a Twitter yoluyla hakaret ettiği iddiasıyla Bolu Cumhuriyet Savcısı Zekeriya Öz hakkında İstanbul'da açılan iki dava birleştirildi. Davalar 28 Mayıs'a kaldı (7 Nisan).

Sözcü mahkum: Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi, "İşte Urla Villaları" haberinde Cumhurbaşkanı Erdoğan hakkında asılsız haber yayınladığı gerekçesiyle Sözcü gazetesini 5 bin TL tazminat ödemeye mahkum etti (7 Nisan).

Facebook'ta paylaşmaya hapis: Gaziantep 19. Asliye Ceza Mahkemesi, eski Başbakan Erdoğan'a ait olduğu öne sürülen diploma ile altındaki metni Facebook'ta paylaşan gazeteci Yaşar Elma'yı hakaretten 1 yıl 11 ay 10 gün hapse mahkum etti, hükmü erteledi (3 Nisan).

7 ayda 236 "Erdoğan" davası: CHP İstanbul milletvekili Melda Onur'un "Cumhurbaşkanı'na hakaret" davalarına dair bilgi edinme başvurusunu yanıtlayan Adalet Bakanlığı, Abdullah Gül'ün yedi yıllık görev sürecinde 1359 dava izni talebi geldiği; 545'inin kabul edildiği ancak tutuklama olmadığı, Tayyip Erdoğan'ın yedi aylık dönemindeyse 236 dava izni talebi geldiği, 105'ine izin verildiği, 8 kişinin tutuklandığını bildirdi (1 Nisan).

HDP'lilere davalar

Fezlekeler: Barış ve Demokrasi Partisi (BDP) veya Halkların Demokratik Partisi (HDP) milletvekilleri ve bağımsız vekiller hakkında Nisan-Haziran aylarında yeni fezleke tebliğ edilmedi.

2014 yılında düzenlenen fezleke sayısı 129 iken 2014'ün Nisan-Mayıs-Haziran'ın da 12 fezleke TBMM Başkanlığı'na sunulmuştu.

Tuncel yeniden yargılanıyor: HDK Eşsözcüsü ve eski HDP İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel'in "terör örgütüne üyelik" suçlamasından aldığı 8 yıl 9 aylık hapis cezasının Anayasa Mahkemesi'nden (AYM) dönmesinin ardından tekrar yargılanmasına başlandı. Dava 7 Temmuz'da sürecek (30 Haziran).

Yasaklamalar, Kapatmalar, Toplatmalar

Nisan-Haziran 2015 döneminde 169 haber ve yazı, 1 site, 1 film, 1 seçim filmi, 1 belgesel, 1 afiş, 12 video, 1 twitter hesabı sansüre uğradı. 1 gizlilik kararı çıktı. En az 5 olayda 20 medya organı akreditasyonda ayrımcılığa uğradı; ayrıca 3 sansür olayı yaşandı.

Çıkan yazı kaldırıldı: Sabah yazarı Hilal Kaplan'ın eşi Suheyb Öğüt'ün Aktüel dergisi sitesine yazdığı "Bravo Hocam! Bravo!" yazısı siteden kaldırıldı (27 Haziran).

12 videoya erişim yasağı: Ankara'nın Gölbaşı Sulh Ceza Hakimliği, Youtube sitesinde yayınlanan ve Muhammed Peygamber'e hakaret içerdiği ileri sürülen 12 video için erişim yasağı getirdi (21 Haziran).

39 gazeteye ilan cezası: Basın İlan Kurumu'nun, Savcı Mehmet Selim Kiraz'ın rehinken hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan olaylarla ilgili yayınlarından 39 gazeteye, 1 ile 12 gün arasında ilan vermeme cezası verdi (19 Haziran).

Yine gizlilik: Diyarbakır Sulh Ceza Hakimliği, HDP mitingine yönelik çifte bombalı saldırıyla ilgili soruşturmada gizlilik kararı verdi. Savcılık "soruşturmanın gizliliğinin ihlal"den bir gazeteci hakkında soruşturma açıldı.

Cumhuriyet sitesi haberine sansür: TİB, Adana'daki MİT TIR'larında yakalanan silahlarla ilgili Cumhuriyet gazetesinde çıkan, "Jandarma var dedi" başlıklı habere erişim yasağı getirdi (12 Haziran).

TIR haberine sansür: İstanbul 8. Sulh Ceza Hakimliği, Cumhuriyet gazetesine ait sitede çıkan MİT TIR'larına ilişkin habere erişim yasağı koydu. Gazete haberi sitesinden çıkarmak zorunda kaldı (30 Mayıs).

Dört ajansa akreditasyon yok: Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Başbakan Davutoğlu'nun Yüksekova'da katılacağı toplu açış törenini izlemek isteyen Doğan Haber Ajansı, Dicle Haber Ajansı, İhlas Haber Ajansı ve Cihan Haber Ajansı'na akreditasyon verilmedi (26 Mayıs).

Danıştay dur dedi: Danıştay, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 'basın mensuplarının Emniyet bina ve eklentilerine girişlerine izin verilmemesi, merkez ve taşra birimlerinde basın mensuplarına tahsis edilen odaların iptal edilmesine' dair 22 Aralık 2013 tarihli genelgesi için yürütmeyi durdurdu (15 Mayıs).

Muhabire engelleme: Soma maden katliamının yıldönümünde İmbat maden ocağında yaşanan iş kazasını izleyen Hayat Televizyonu muhabiri Emine Uyar'ın hastane önünde yayın yapması güvenlikçe engellendi (13 Mayıs).

Twitter'dan sansür: Nor Zartonk'un Twitter hesabı "hedeflenmiş kötüye kullanım ile ilgili kurallarımızı ihlal ettiği" gerekçesiyle süresiz olarak askıya alındı (25 Nisan).

Cemaat medyası için yazı: Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Anayasal Düzene Karşı İşlenen Suçları Soruşturma Bürosu, "Paralel Yap"ya yönelik soruşturmasında Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Türksat Genel Müdürlüğü'nden Fethullah Gülen'in talimatlarını yaydığı gerekçesiyle "Silahlı Fethullahçı Terör Örgütü" elindeki basın yayın organlarının (Samanlyolu Haber, STV, Bugün TV vs) devlet imkânlarından yararlandırılmaması ve gereğın yapılmasını istedi (24 Nisan).

Törende sadece devlet medyası: Danıştay 147. kuruluş yıldönümünün, devletin üst düzey protokolünün katılmadığı kutlamasına Anadolu Ajansı ile TRT dışında hiçbir basın kuruluşu alınmadı (11 Mayıs).

TOBB akreditasyonu: Zaman gazetesi, Cihan Haber Ajansı, Samanyolu TV, Kanaltürk TV ve Bugün TV gibi medya kuruluşları TOBB Genel Kurulu'na alınmadı (10 Mayıs).

Can Yücel oyunu yasak: Edirne Valiliği, şair Can Yücel'in şiirlerinden uyarlanan "CAN" isimli tiyatro oyununun oynanmasını "siyasi ve argo içerikli" gerekçesiyle yasakladı (8 Mayıs).

Sarı basın kartı olmayana Taksim yasak! Sarı basın kartı taşımayan, kurum tanıtım kartını gösteren yüzlerce gazeteciye İstanbul Taksim'e giriş izni verilmedi (1 Mayıs).

İstenmeyen 13 medya: Cumhuriyet, Zaman, Cihan, Bugün, Birgün, Taraf, Sözcü, Aksiyon, Samanyolu, Yeni Çağ, Aydınlık, Meydan, Evrensel gibi 13 medyanın 51. Cumhurbaşkanılık Bisiklet Turu'nu izleyememesi için karar alındı. Tepki üzerine karardan dönüldü (26 Nisan).

Afişe toplatma: Mardin Nusaybin'de tanıtım için hazırlanan ve gazeteci Faruk Balıkçı ile Ruhi Karadağ'ın yazdığı "Yaralı Yonca/Nefel a Birîndar" isimli kitabın söyleşi afişleri polislerce toplandı (21 Nisan).

CİHAN'a yasak: Cihan Haber Ajansı muhabiri Hüseyin Aydın ve kameraman Mehmet Büyük, Cumhurbaşkanı'nın eşi Emine Erdoğan'ın programını izlemek isterken sponsor AVEA Şirketi yetkililerince salondan dışarı çıkarıldı (20 Nisan).

Adresleri kısaltan siteye de sansür: Site adreslerini kısaltma hizmeti veren sitelerden bit.ly'e TİB tarafından idari sansür uygulandı (17 Nisan).

Film yasak: “Yollara Düştük” filmi, Eser İşletme Belgesi olmadığı gerekçesiyle Eskişehir Film Festivali’ndeki gösterimi yasaklandı (17 Nisan).

Bakur belgeseline sansür: 34. İstanbul Film Festivali kapsamında Atlas Sineması’nda yapılacak "Bir Gerilla Belgeseli Bakur/Kuzey" belgeseli Kültür Bakanlığı’nca kayıt-tescil ve eser işletme belgesi olmadığı gerekçesiyle yasaklandı. 23 film festivalden çekildi (12 Nisan).

Seçim filmine sansür: TRT, CHP’nin 7 Haziran Genel Seçimler için hazırladığı "Milletçe Alkışlıyoruz" başlıklı kampanya filmini “AK Parti aşağılandı” gerekçesiyle yayınlamadı (10 Nisan).

Google kapanmaktan kurtuldu: İstanbul 6. Sulh Ceza Hakimliği, Savcı Mehmet Selim Kiraz’ın rehin görüntülerini barındıran içerikleri kaldırmazsa Google.com sitesini erişime kapatılacağını bildirdi. Google, karara uyunca kapanmaktan kurtuldu (6 Nisan).

Twitter, YouTube, Facebook’a sansür: İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimi Bekir Altun, Twitter, YouTube ve Facebook’u bir savcının rehin alındığı görüntülerin paylaşıldığı gerekçesiyle sansürledi (6 Nisan).

166 habere sansür: İstanbul 1. Sulh Ceza Hakimliği, rehin Savcı Kiraz’ın öldürülmesiyle ilgili soruşturmada 166 habere URL bazlı erişim engeli getirdi. Haberleri sansürlenmiş siteler arasında The Independent, The Mirror, The Post, Cumhuriyet, Radikal, Milliyet, Birgün, Sözcü, HaberSol, Taraf, Anadolu’nun Sesi de var (3 Nisan).

Bir sansür daha: Başbakanlık ve İçişleri Bakanlığı, Savcı Kiraz’ın adliyedeki cenaze törenine rehinken görüntülerine yer veren Hürriyet, Sözcü, Cumhuriyet, Milat, Taraf gazeteleri ve Samanyolu TV, Bugün TV, Doğan Haber Ajansı, CNN Türk ve İMC TV’yi cenaze törenine alınmamasına karar verdi (1 Nisan).

Habercilik

Özellikle bir savcının rehin alınması, PYD-İŞİD çatışmaları ve 7 Haziran 2015 Genel Seçim hazırlıkları gibi durumlarda hükümeti destekleyen medya ile eleştirel medyayı karşı karşıya getirdi: Örneğin Sabah gazetesi “Teröriste terörist’ diyemediler” başlığıyla gazeteciler Mirgün Cabas, Nevşin Mengü, Ceyda Karan, Melis Alphan, Asım Yıldırım ve Nazlı Ilıcak, milletvekilleri Levent Tüzel, Ertuğrul Kürkçü ve Hüseyin Aygün’ün fotoğraflarını yayımladı; hedef gösterdi. HDP adayları hükümeti destekleyen medya organlarınca itibarsızlaştırılmaya çalışıldı. Star gazetesi "DHA'dan HDP soytarılığı" haberiyle çıktı.

Star kınandı: Star gazetesi HDP Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ’ın Suruç’taki konuşmasını “Susturun şu şirreti” başlığıyla yer verdi. HDP, Özgür Kadın Kongresi (KJA), İHD, TGS gibi hak örgütleri yayını kınadı, savcılarını göreve çağırdı (29 Haziran).

PYD daha tehlikeliymiş: Sabah gazetesi, “PYD DAES’ten (İŞİD) daha tehlikeli” manşetiyle çıktı (19 Haziran).

DHA'dan Star'a eleştiri: DHA, ajansın Twitter hesabının hacklenmesiyle Star gazetesinden yayınlanan, "DHA'dan HDP soytarılığı" başlıklı haberle ilgili, "Star Gazetesi'nin mahalle kavgasında dahi seçilemeyecek kelimelerle başlık atarak bir kurumu karalama arzusunu şaşkınlıkla karşılıyoruz" denildi (7 Haziran).

Oyuncu hedef: Yeni Akit gazetesi, HDP seçim minibüsüne saldırıyı kınayan Oyuncu Beren Saat'i, "Toplum ahlakını hedef alan ve müstehcen sahneleri ile büyük tepki toplayan herkesce malum o rezil dizinin başrol oyuncusu" sözleriyle hedef gösterdi (6 Haziran).

TRT'ye tepki: TRT, Erzurum'da HDP minibüsünün yakılmasını, "Terör örgütü propagandasına sert tepki" başlığıyla haberleştirmesi tepkilere neden oldu (5 Haziran).

Vahdet hedef gösterdi: Vahdet gazetesi, HDP Ankara Milletvekili adayı ve Evrensel gazetesi yazarı Aydın Çubukçu'yu 'Silahlı soyguncu HDP adayı' başlığıyla hedef gösterdi (5 Haziran).

Özdi'e "faşist": Hürriyet yazarı Ahmet Hakan, köşesinde HDP'ye oy vermeyi düşünenlere, "Kalaşnikofa şarjör olmayın" diye seslenen Sözcü yazarı Yılmaz Özdi'i 'ebleh faşist' diye niteledi (5 Haziran).

Bayramoğlu'dan Erdoğan'a eleştiri: Yeni Şafak yazarı Ali Bayramoğlu Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Can Dündar hakkındaki suç duyurusu için, "demokrasi açısından kabul edilemez bir durum" dedi (4 Haziran).

Demishevich hedef yapıldı: Furkan Haber sitesi, Sümeyye Erdoğan'ın katıldığı bir basın açıklamasını izlerken korumalarınca darp edilen T24 haber sitesi muhabiri Michelle Demishevich'i "Sümeyye Erdoğan'a Alman Asıllı Transeksüel Provokasyonu" haberiyle hedef gösterdi (3 Haziran).

Kekeç de Selvi'ye yakıştıramadı: Star gazetesi yazarı Ahmet Kekeç, Yiğit Bulut'u eleştiren Yeni Şafak'tan Abdülkadir Selvi'yi terbiyesizlik yapmak" ile suçladı (27 Mayıs).

Hürriyet açıklama yaptı: Hürriyet gazetesi, Savcı Mehmet Emin Kiraz'ın başına tabanca tutulduğunu gösteren fotoğrafın kullanılmaması için Başbakan'ın bir danışmanının Ankara Temsilcisi Deniz Zeyrek'i saat 02'de aradığını ancak gazete baskıya girdiği için değişiklik yapmanın mümkün olmadığını açıkladı. Gazeteci, Mursi'nin idama mahkum edilmesiyle ilgili haberle Erdoğan'a "sıra sende" iması taşıdığı hususunun editörlerinin aklının ucundan bile geçmediğini de bildirdi. (27 Mayıs).

Selvi'den ağır eleştiriler: Abdülkadir Selvi, Twitter hesabından, "Patron kalemleri" şunu da bilin CNN'de program yaptığım sırada özgürce konuştum saygı gördüm orada Aydın Doğan'ı değil Erdoğan'ı savdum. Ben CNN Türk'te Gezi sürecinde, 17-25 Aralık operasyonları sırasında birilerinin tweet atmaya korktuğu sırada yayına çıkıp mücadele verdim" dedi (27 Mayıs).

LGBTİ kimliğe saldırı: LGBTİ dernekleri, bir süredir Star, Sabah, Yeni Akitve Milli Gazete ile Rehber TV gibi yayın organların LGBT aktivisti kimliği nedeniyle HDP Eskişehir 6. sıra Milletvekili Adayı Barış Sulu'yu hedef almalarını kınadı (26 Mayıs).

Doğan'dan mesaj: Doğan Holding Onursal Başkanı Aydın Doğan, Doğan Yayın İlkeleri Kurulu toplantısında "Biz parti değiliz ve bu yarışta yokuz. Bizi taraf olarak göstermek ve düşman ilan etmek inandırıcı değil. Her partiye eşit mesafedeki duruşumuzu, hiçbir partiyi düşman olarak görmeyen tarafsız yayıncılığımızı sürdüreceğiz" dedi (25 Mayıs).

Selvi'den eleştiri: Yeni Şafak gazetesi Ankara Temsilcisi Abdülkadir Selvi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı öven Ekonomiden sorumlu başdanışmanı Yiğit Bulut ile Star Medya sahibi Ethem Sancak'ı eleştirdi. Bulut'la ilgili, "Ayağı tökezlediğinde Erdoğan'ı ilk terk edecek olanlar da bunlardır" diyen Selvi, Sancak için de, "Davamız zarar görüyor" dedi (25 Mayıs).

Maaşlı şarlatan arıyorsanız... Hürriyet yazarı Ahmet Hakan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a cevaben, "Maaşlı şarlatan arıyorsanız, ağzından köpükler saçarak 'iki silahım, çok sayıda mermim var' diyerek

şarlatanlığın daniskasını yapan danışmanlara bakacaksınız, düne kadar 'Tayyip çok tehlikeli, ülkenin ondan kurtulması lazım' derken... Bugün 'Tayyip Erdoğan benim atamdır' diyen yardağçı şarlatanlara bakacaksınız. Maaşlı şarlatan arıyorsanız...'Benim Tayyip Erdoğan'a duyduğum aşk, Mevlana ile Şems'in aşkı gibidir' diyerek şarlatanlık yapan ve bunu yaptığı için de işleri açılan medya patroncuklarına bakacaksınız" diye yazdı (23 Mayıs).

Ilıcak eleştirisi: Bugün gazetesi yazarı Nazlı Ilıcak, "Hürriyet'in gücü ne? Hükümeti devirecek silahlı kuvvete mi sahip? Yoksa Erdoğan'ı idama mahkûm edecek bir mahkemesi mi var? 7 Haziran seçimlerini bekleyelim... Ve takip eden ayları... Geçmişte, böyle afra tafraları çok gördük. Sel gitti kum kaldı; yolcu gitti hancı kaldı... Bu defa da böyle olacak" dedi (22 Mayıs).

Barlas'tan "bal" sözler: Mehmet Barlas, ATV ve Ahaber ortak yayınında Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "Çok insancılısınız, çok sıcak kanlısınız, ailenize düşkünsünüz, birlikte bulunduğu zaman bal gibi tatlı bir adamsınız" dedi. Barlas'ın "Fakat meydanda çok sert oluyorsunuz, o siyasetin dili mi" sorusuna Erdoğan, "Meydanın dili o" yanıtını verdi (22 Mayıs).

Böyle biline! Gazeteci Fatih Tezcan, Twitter hesabından "Bu ülkenin halkının, bu milletin seçtiği Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı gözüne kestirenin gözü çıkartılır. Canına kastedenlerin canı alınır. Biline!" mesajı gönderdi (21 Mayıs).

TRT artık DHA aboneliği değil: Cumhurbaşkanı Erdoğan ve hükümete yakın medyanın Doğan Medya Grubu'nu hedef alan açıklamalarından sonra TRT, Doğan Grubu bünyesindeki Doğan Haber Ajansı (DHA) ile olan abonelik sözleşmesini sona erdirdi (20 Mayıs).

Doğan'a cevap ilk sayfalarında: İktidar yanlısı Sabah, Yeni Şafak, Star, Takvim, Güneş ve Yeni Akit gazeteleri, Hürriyet ve Posta gazetelerinde yer alan Cumhurbaşkanı'na hitaben yazılmış başyazı ile Erdoğan'ın Doğan medyaya cevabını ilk sayfadan verdi (20 Mayıs).

Beki'den Sancak'a eleştiri: Hürriyet yazarı Akif Beki, Cumhurbaşkanı'na "Anam, babam, çocuklarım sana feda olsun" diyen TürkMedya Yayın Grubu sahibi Ethem Sancak'ı, "Yandaşlığın bittiği yerde yandaşlık başlar, bilesin" yorumuyla eleştirdi (20 Mayıs).

Doğan Medyadan Erdoğan'a tepki: Doğan Grubu, Mısır'ın devrik lideri Mursi'ye idamla ilgili "Ey Doğan Medya Grubu, siz daha avucunuzu çok yalarsınız" diyen Cumhurbaşkanı'na başyazıyla "Amacınız nedir? Eğer kastınız, Anayasa'nın güvencesi altında olan basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü, eleştiri özgürlüğü gibi haklarımızı kullanmaktan korkmak ise... Bu özgürlükleri hiç korkmadan savunacağımızı bilmelisiniz" şeklinde yanıt verdi (19 Mayıs).

Vahdet hedef gösterdi: Vahdet gazetesinin Sosyoloji Mezunları Derneği'nin düzenlediği "Küresel Kapitalizm Karşısında Yerel Kültür ve Halklar" Sempozyumu'nun katılımcılarını hedef göstermesinin ardından etkinlik iptal edildi (19 Mayıs).

Sayfalarda metal işçisi yok: Hükümete yakın Sabah, Yeni Şafak, Star, Akşam, Türkiye, Güneş ve Akit gazeteleri ile Hürriyet, Vatan, Milliyet, Haber Türk ve Bugün gazeteleri Bursa'daki metal işçilerinin eylemine birinci sayfalarından yer vermedi (19 Mayıs).

"Kaşınıyorlar": Sabah gazetesi yazarı Mehmet Barlas, darbeci Kenan Evren'in ölümünün ardından "Barlaslar'a başsağlığı" yazan Hürriyet gazetesi yazarı Ahmet Hakan'a "Rahmetli Erbakan'ın karşısında süt dökmüş kedi gibi beyaz çorapları ile otururken biraz sonra Aydın Doğan'ın sofrasında şarap servisi yapmayı sınıf atlamak zanneden dalaksız mürtediler, yine kaşınıyorlar. Neticede bu gibilerin sonunun

önce Sözcü'ye gönderilmek ve sonra da Aydın Doğan'la davalaşmak olduğunu biliyoruz..." diyerek saldırdı (17 Mayıs).

Sabah'tan "akla ziyan" tutum: Sabah gazetesi 16 Mayıs 2015 tarihli "Kasetçibaşının Şantaj Hürriyet'i" haberinde, A Haber'den Latif Erdoğan'ın sahibi olduğu MHP'li vekil Meral Akşener'e yönelik şantaj kaseti bulunduğu iddiasıyla ilgili Hürriyet gazetesini suçladı. Hürriyet yayın yönetmeni Sedat Ergin, yayınlı ilgili "akla ziyan bir tutum" dedi (16 Mayıs).

Erdoğan'a bayılıyor: Akşam ve Star gazetelerinin sahibi Ethem Sancak, Star'a verdiği röportajda Recep Tayyip Erdoğan için "300 yılda bir Allah'ın nasip ettiği liderlerden biri" dedi (15 Mayıs).

Latif Erdoğan'a tepki: Gazeteci Latif Erdoğan, A Haber'de Cemil Barlas'ın programında MHP İstanbul milletvekili Meral Akşener için "Paralelcilerin elinde bir kadın için hiç de yakışmayacak kasetler var" demesi kadın örgütlerinden, siyasetçilere kadar yoğun tepkilere neden oldu (12 Mayıs).

HDP adayı hedef: Yeni Akit gazetesi, HDP'nin Eskişehir'de 6. sırada aday gösterdiği LGBT hakları savunucusu Barış Sulu'yu "HDP'nin sapkın vekil adayı" başlıklı haberiyle hedef gösterdi (12 Mayıs).

Ayşenur Arslan'a eleştiri: Hürriyet yazarı Ahmet Hakan, "Başını örten kadın özgürlüğünden vazgeçmiştir" diyen Ayşenur Arslan'ı iktidara malzeme vermekle eleştirdi (10 Mayıs).

Ahmet Hakan isyan etti: CNNTürk programcısı Ahmet Hakan, isim vermeden hükümete yakın gazetelerde yazarların, programlarında Ahmet Şık'ın kitabının suç olduğunu, Ergenekon tutuklularının suçlu olduğunu bangır bangır bağırdıktan sonra şimdi de eleştirmesine isyan etti: "Şebeğin teki! Bu kadar alçakça dönüşler olamaz!" (5 Mayıs).

Güneş'e eleştiri: Hürriyet gazetesi yazarı Ertuğrul Özkök, Doğan Holding Onursal Başkanı Aydın Doğan'ı DHKP-C yöneticisi gibi gösteren Güneş gazetesinin manşetini sert şekilde eleştirdi (5 Nisan).

Belgesele Şık eleştiri: Geçmişte Radikal gazetesinden işten çıkarılan Ahmet Şık, işsiz bırakılan gazetecileri konu alan ve yönetmenliğini gazeteci Tuluhan Tekelioğlu'nun yaptığı "Persona Non Grata" belgeselde Aydın Doğan, Derya Sazak, Fatih Altaylı'ya yer verilmesini eleştirdi; "Eşit değiliz" dedi (4 Mayıs).

Baransu'dan "özür": Balyoz darbe planını belgelerini yayınladığı için tutuklanan gazeteci Mehmet Baransu, yayınladığı mektupta "Askeri vesayetle, statükoyla canım pahasına mücadele ederken, asıl sorunu göremediğim için; 'demokrasiyi, hukuku, adaleti, getirecekler' diye destek verdiğim insanların gerçek yüzünü fark edemediğim için tüm kamuoyundan özür dilerim" diye yazdı (23 Nisan).

Sabah hedef yaptı: Sabah gazetesi "Teröriste terörist' diyemediler" başlığıyla gazeteciler Mirgün Cabas, Nevşin Mengü, Ceyda Karan, Melis Alphan, Asım Yıldırım ve Nazlı Ilıcak, milletvekilleri Levent Tüzel, Ertuğrul Kürkçü ve Hüseyin Aygün'ün fotoğraflarını yayımladı; hedef gösterdi (2 Nisan).

Doğan özeleştiri yaptı: Doğan Yayın Grubu, rehin savcı haberiyle ilgili CNN Türk programcısı Mirgün Cabas'ın Twitter mesajını, Hürriyet ve Posta'nın terör örgütünün sembollerine ilişkin fotoğrafın yayımlamasını yanlış buldu (1 Nisan).

AİHM

Nisan-Haziran döneminde AİHM, 1 emekli askerinin açtığı davada Türkiye'yi ifade özgürlüğünü ihlal etmekten mahkum etti; tutar bildirilmediği için tazminata hükmetmedi. Tutuklu Samanyolu Yayın Grubu Başkanı Hidayet Karaca da AİHM'e başvurdu.

Geçen yılın aynı döneminde Türkiye AİHM’de 5 gazeteci, 2 akademisyen ve 4 tutukluya toplam 55 bin 259 avro (yaklaşık 159 bin 200 TL) tazminata mahkum olmuştur.

Türkiye’ye “Atatürk” cezası: AİHM, Atatürk için “kelle” ifadesi kullandığı gerekçesiyle Asliye Ceza Mahkemesi’nce Emekli Deniz Kurmay Binbaşı Ömer Fuat Özçelebi’ye “Atatürk’e hakaret”ten ceza verilmesini ifade özgürlüğüne aykırı buldu. Özçelebi tutar bildirmedigi için AİHM tazminat cezası vermedi (23 Haziran).

Karaca AİHM'e başvurdu: “Terör örgütü yöneticiliği” gerekçesiyle tutuklanarak Silivri Cezaevi’ne konulan Samanyolu Yayın Grubu Başkanı Hidayet Karaca, İstanbul 32. Asliye Ceza Mahkemesi’nin kararına rağmen tahliye edilmediği gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne (AİHM) başvurdu (7 Mayıs).

RTÜK’ten haberler

RTÜK cezasına iptal: Adana 5. Sulh Ceza Mahkemesi, “Orman yangınlarında sigaranın etkisini anlatan belgeselde sigara görüntüsü vermek kadar doğal bir şey olamaz” diyerek RTÜK’ün Adana TV’ye verdiği 76 bin 142 TL para cezasını ortadan kaldırdı (22 Haziran).

RTÜK görevsiz: RTÜK, CHP İzmir milletvekili Oğuz Oyan’ın seçim döneminde Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın konuşmalarıyla ilgili televizyon yayınlarının incelenmesi için yaptığı şikayet, “Üst Kurul’un yetki ve sorumluluğunda değil” diyerek reddetti. Yüksek Seçim Kurulu da, Erdoğan’ın taraflı olduğu şikayetiyle ilgili benzer bir karar aldı (22 Mayıs).

A Haber’e şantaj cezası: RTÜK, Latif Erdoğan’ın MHP milletvekili Meral Akşener’le ilgili “kaset” bulunduğunu programında ima ettiği A Haber TV’ye 13 bin TL para cezası vermeyi kararlaştırdı (15 Mayıs).

20 kanala ceza: RTÜK, Savcı Mehmet Selim Kiraz’ın 31 Mart’ta Adliyedeki bürosunda rehin alınmasıyla ilgili Başbakanlığın getirdiği yayın yasağını deldiği gerekçesiyle 20 medya kuruluşuna uyarı cezası verdi. Karar 3’e karşı 5 oyla alındı (22 Nisan).

Kanal D’ye ağır ceza: RTÜK, Kara Kutu dizisinde bir bira markasının ürünü yerleştirildiği için Kanal D’ye 700 bin TL ceza kesti. RTÜK üyesi Ali Öztunç cezayı eleştirdi (21 Nisan).

Biradan “gizli reklam” cezası: RTÜK “Kara Kutu” dizisinde görünen bira şişesindeki markayı gizli reklam olarak gördü; Kanal D’ye 311 bin TL ceza kesti (9 Nisan).

Halk TV’ye Berkin cezası: RTÜK, Berkin Elvan’ın babası Sami Elvan’ın Cumhurbaşkanı Erdoğan’a yönelik sözleri “aşağılayıcı” buldu, Halk TV’ye 13 bin 600 TL ceza verdi. Moviemax Premier kanalına, “2 Guns” filminde kadının cinsel organı teşhir edildiği iddiasıyla 13 bin 600 TL ceza verildi (9 Nisan).

RTÜK Cezaları:

RTÜK, Nisan-Haziran 2015 döneminde haber, film ve program yayınlarından dolayı TV kuruluşlarına 14. uyarı, 53 para cezası; radyo kuruluşlarına 1 uyarı, 1 de para cezası verdi. Kurul, Radyo ve TV'lere toplam 3 milyon 137 bin 334 TL idari para cezası verdi.

Geçen yılın aynı döneminde RTÜK, TV kuruluşlarına 28 uyarı, 133 para cezası, radyolara da 3 uyarı ve 3 para cezası vermişti.

(Çalışma, RTÜK'ün 1 Nisan-11 Haziran 2015 döneminde gerçekleştirdiği 13 toplantı temel alınarak hazırlandı).

RTÜK "Gençlerin ahlaki gelişimi"ni ihlalden 5 para cezası; 'Türkçeyi bozmaktan' 1 para cezası; 'İnsan onuru ve özel hayatın gizliliği'ni ihlalden 1 uyarı, 1 para cezası; 'Tarafsızlık ve doğruluk'tan 1 uyarı ve 14 para cezası; Milli-manevi değerleri ihlal'den 1 uyarı, 2 para cezası; 'Aşağılayıcı yayın'dan 1 uyarı, 8 para cezası; 'Hukukun üstünlüğü'nden 1 uyarı; 'Masumiyet karinesini ihlal'den 1 uyarı, 3 de para cezası; 'Yayın yasağını ihlal'den 9 uyarı, 'Teröre övgü'den 16 para cezası, 'Suç ve suçluyu övme'den 1 para cezası, 'Film sahnelerinde içki'den 1 para cezası verdi.

Gençlerin ahlaki gelişimi: 6112 Sayılı Kanununun 8. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "Korumalı saatlerdeki program tanıtımlarında çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel veya ahlakî gelişimine zarar verebilecek türde şiddet, cinsellik ve benzeri unsurlar taşıyan içeriklere yer verilemez" ilkesine aykırılıktan **425.968 TL** para cezası (Moviemax Premier TV - 13.601 TL; Park TV- 13.601 TL; Kanaltürk TV - 24.945 TL; Kanal D-364.616 TL; Metro FM- 9.205 TL) verdi.

Türkçenin kullanımı: RTÜK, 6112 sayılı Kanunun "Türkçenin, özellikleri ve kuralları bozulmadan doğru, güzel ve anlaşılır şekilde kullanılmasını sağlamak zorundadır; dilin düzeysiz, kaba ve argo kullanımına yer verilemez" düzenlemesini ihlalden **284.254 TL** para cezası (Fox TV-284.254 TL) verdi.

İnsan onuru, özel hayatın gizliliği: 6112 sayılı Kanununun 8. maddesindeki "İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez" hükmüne göre **1 uyarı** (A Haber) ve **40.803 TL** (Sanyolu Haber-13.601 TL (3)) para cezası verildi.

Tarafsızlık: RTÜK, 6112 sayılı Kanununun 8. maddesinin 1 (ı) bendinde yer alan "Haber bültenleri ve haber programları, tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerini esas almak ve toplumda özgürce kanaat oluşumuna engel olmamak zorundadır" şeklindeki ilkeye aykırılıktan **1 uyarı cezası** (Kanal D) ve **359.594 TL** para cezası (STV-51.817 TL; Sanyolu Haber-13.601 TL (8); STV- 49.897 TL (3); Bugün TV- 13.601 TL; Kanaltürk-35.677 TL) verdi.

Milli-manevi değerler: 6112 sayılı Kanun'un 8. maddesinin 1. fıkrasının (f) bendinde yer alan "Toplumun millî ve manevî değerlerine, genel ahlaka ve ailenin korunması ilkesine aykırı olamaz" hükmünü ihlalden **1 uyarı cezası**(Cem Radyo) ve **247.191 TL** (Show TV-203.926 TL; A Haber-43.265 TL) para cezası verildi.

Aşağılama: 6112 sayılı Kanun'un 8. maddesinin 1. fıkrasının (ç) bendinde yer alan "İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez" ilkesine aykırılıktan **1 uyarı cezası** (Bursa TV) ve **382.996 TL** para cezası (Halk TV-13.601 TL; Beyaz TV-13.601 TL (2); Ulusal Kanal-13.601 TL; Cine 5 -13.601 TL; ATV-287.789 TL; Bugün TV-13.601 TL; Sanyolu Haber – 13.601 TL) verildi.

Hukukun üstünlüğü: 6112 sayılı Kanun'un 8. maddesinin 1 (c) bendinde yer alan "Hukukun üstünlüğü, adalet ve tarafsızlık esasına aykırı olamaz" ilkesine aykırılıktan **1 uyarı cezası** (Fox TV) verildi.

Masumiyet karinesi: RTÜK, 6112 sayılı Kanun'un 8. maddesinin (i) bendi, "Suçlu olduğu yargı kararı ile kesinleşmedikçe hiç kimse suçlu ilân edilemez veya suçluymuş gibi gösterilemez; yargıya intikal eden konularda yargılama süresince, haber niteliği dışında yargılama sürecini ve tarafsızlığını etkiler nitelikte olamaz" hükmünü ihlalden **1 uyarı cezası** (Bursa TV) ve **57.303 TL**(CNN Türk – 30.101 TL; Samanyolu Haber - 13.601 TL (2)) para cezası verdi.

Yayın yasağını ihlal: 6112 sayılı Kanununun 7. maddesinin 1. fıkrasındaki; "Savaşlar, terör amaçlı saldırılar, doğal afetler ve benzeri olağanüstü durumların ortaya çıkardığı kriz zamanlarında... millî güvenliğin açıkça gerekli kıldığı hâllerde yahut kamu düzeninin ciddî şekilde bozulmasının kuvvetle muhtemel olduğu durumlarda, Başbakan veya görevlendireceği bakan geçici yayın yasağı getirebilir..." hükmünün ihlalden **9 uyarı cezası** (NTV, Kanal Türk TV, Star TV, Ulusal Kanal, TV NET, A Haber, İMC TV, Kanal 35, Halk TV) cezası verildi.

Teröre övgü: 6112 sayılı Kanununun 8. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yer alan; "Terörü övermez ve teşvik edemez..." Hükmünü ihlal etmekten **973.252 TL** (Samanyolu Haber - 13.601 TL; Fox TV - 713.170 TL; Halk TV-13.601 TL (2); TV5-13.601 TL; A Haber-55.411 TL; Bugün TV-13.601 TL (3); Kaçkar TV-13.601 TL; Bengi Türk TV-13.601 TL; TV NET-27.858 TL; Rehber Radyo-13.601 TL; İMC TV-13.601 TL; TV1-13.601 TL; Kanal 35-13.601 TL) para cezası verildi.

Suç ve suçluyu övme: 6112 sayılı Kanununun 8. maddesinin 1. fıkrasının (g) bendindeki "Suç işlemeyi, suçluyu ve suç örgütlerini övücü, suç tekniklerini öğretici nitelikte olamaz" ilkesine aykırılıktan **1.357 TL** (Samanyolu Haber-1.357 TL) para cezası verildi.

Film sahnelerinde içki: 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisarı Kanunu'nun 6.maddesinin 1. fıkrasında yer alan "...Televizyonlarda yayınlanan dizi, film ve müzik kliplerinde alkollü içkileri özendirici görüntülere yer verilemez" ilkesine aykırılıktan **364.616 TL** (Kanal D- 364.616 TL) para cezası verildi.

YSK Cezaları:

A Haber'e seçim cezası: RTÜK, YSK'nın talebiyle A Haber'e 7 Haziran Genel Seçimleri dönemindeki yayınları nedeniyle ceza verdi. Cezaya, Deşifre, Kadraj, %100 Siyaset, Memleket Meselesi gibi programlar, canlı miting yayınları ve haber programlarını gerekçe gösterdi (20 Haziran).

Ulusal Kanal'a ceza ve uyarı: YSK'nın talebi üzerine RTÜK, Ulusal Kanal'a 7 Haziran seçimleri öncesinde "siyasi partilere eşit süre ayrılmadığı" gerekçesiyle üç program durdurma ve sekiz uyarı cezası verdi (17 Haziran).

67 uyarı, 19 program durdurma: YSK, tarafsız yayın yapmadıkları gerekçesiyle 33 kanala 67 uyarı cezası, 6 televizyon kanalına da toplamda 19 program durdurma cezası verdi (12 Mayıs). (EÖ/BA)